bir ekmek bir Politika (Ikisinden de vazgeçilmez)

Fiyatı 250 kuruş

EKONOMİ **Politika**

SAVASSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

PAZAR 29 NİSAN 1979

ADRES: İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Çağaloğlu
Ankara: İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay
TELEFONLAR: İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara: 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 2117,

DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİ:

Haydi 1 Mayıs'ta İzmir'e!

Temel Yayınlarının bu kitabı toplatıldı

- **MADEN - İŞ, BANK - SEN VE BAYSEN'İN YANISIRA DEVRİMCİ TOPRAK - İŞ VE YENİ HABER - İŞ SENDİKALARI DA 1 MAYIS KUTLAMALARINA İZMİR'DE KATILACAKLARINI AÇIKLADILAR**
- **DİSK'E BAĞLI OLEYİS VE HÜRCAM - İŞ SENDİKALARI DİSK YÖRÜTME KURULU'NUN KONUYU, GENİŞ TABANLI DİSK ORGANLARINDA TARTIŞILMASINI İSTERKEN PETKİM - İŞ ÜYELERİNİ SERBEST BIRAKTI**
- **17 DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTÜ, DİSK YÖNETİMİNİN TÜM DEMOKRASİ GÜÇLERİNİN DESTEĞİNİ ALMAK İÇİN GEREKLİ ÇABAYI GÖSTERMEKTEN KAÇINDIĞINI AÇIKLADILAR**

İstanbul, (ISTA) — 1 Mayıs'ın İzmir'de görkemli bir biçimde kutlanabilmesi için hazırlıklar sürdürülürken, on yedi demokratik kuruluşun general merkez yönetücileri kamuoyuna yaptıkları açıklama da «Haydi 1 Mayıs'ta İzmir'de» çağrısında bulunmuşlardır. 1 Mayıs'ın yığınsal olarak kutlanması geleneğini sürdüreceklerini açıklayan demokratik örgütler bu olanağın İstanbul'da artık bulunmadığını kaydetmişlerdir. Bu arada Petkim - İş Sendikası da bir açıklama yaparak üyelerini bu konuda serbest bırakıştığını duyurmuştu. Geçen hafta Devrimci Toprak - İş ve Yeni Haber - İş Sendikaları da 1 Mayıs kutlamalarına İzmir'de katılacaklarını bildirmişlerdir. DİSK'e bağlı OLEYİS ve Hürcam - İş Sendikasının DİSK Yürütme Kurulunun konuyu geniş kapsamlı DİSK organlarında tartışılmasını istemişlerdir.

Maden - İş, Bank - Sen, ve Baysen'ın yanısıra Devrimci Toprak - İş ve Yeni Haber - İş Sendikaları da 1 Mayıs kutlamalarına İzmir'de katılacaklarını bildirmişlerdir. DİSK'e bağlı OLEYİS ve Hürcam - İş Sendikaları DİSK Yürütme Kurulunun konuyu geniş kapsamlı DİSK organlarında tartışılmasını istemişlerdir.

ONYEDİ DEMOKRATİK KURULUŞUN AÇIKLAMASI

Halkevleri, Barış Derneği, TÜS - DER, TMMOB Makine Mühendisleri Odası, TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası, Halk - Koop, İlerici Kadınlar Derneği, Görsel - Sanatçılar Derneği, Genel-Der, İlerici Gençler Derneği, Enerji - Der Bank - Der, KÖGEF, Gıb - Der, Haber - Der, Türkiye Jeoloji Kurumu, Cirak - Dr. Genel Merkez yönetücileri üyelerine «Haydi 1 Mayıs'ta İzmir'de» çağrısını yapmışlar, şöyle demişlerdir:

«Örgütlerimiz, 1 Mayıs 1979'un tüm ulusal demokratik güçleri neylembirliği ile yığınsal olarak kutlanmasının, oçanlaşan gerici ve faşist saldırıların genişletilmesi, demokratik hak ve özgürlükler üzerinde yoğunlaşan baskıları dağıtmak yolunda önemli bir araç olacağı, ancak böylesi bir kutlamanın tüm engellerne ve provokasyonları çaydıracağı inancındadır. Bu amaçla, DİSK'in tüm anti - faşist, anti - emperyalist, anti - tekel örgüt ve kişilerden oluşan bir platform oluşturmasını, 1 Mayıs 1979 çıkışlarının burada tartışılıp planlanmasını öneriyoruz.

Ne var ki, DİSK yönetimi tüm demokrasi güçlerinin desteğini almak, en geniş yığınları katmak yolundaki bu yaratıcı girişimi zararlı etmiş ve gerekli çabayı harcamamıştır.

(Devamı 8. Sayfa'da)

Dün DİSK Genel Genel Merkezinde arama yapıldı ve 100 kadar kişi güvenlik görevlilerince göztürüldü. Göztürülenler arasında DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, Genel Sekreter Fehmi Işıklar ve Merkez Yürütme Kurulu üyeleri Rıza Güven, Kemal Nebioğlu ve Tuncer Kocamanoğlu'da bulunuyor

DİSK Yöneticileri gözaltına alındı

- **Abdullah Baştürk, «Ecevit'e seslenmek isterim: DİSK'in aranması size şeref getirmeyecek»**

İstanbul, (A.A.) — Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu «DİSK» Genel Merkezi dün emniyet kuvvetleri tarafından arandı. Yürütme Kurulu üyeleri ve Afişleme Komitesi üyeleri Sıkıyönetim Komutanlığınca gözaltına alınmışlardır.

DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk DİSK adına yaptığı açıklamada «Demokrasinin kaleleri olan sendikalar ve konfederasyonumuza karşı sürdürülen baskının sıkıyönetim'in ilan edilen gerekçesi ile yakından uzaktan bir ilgisi yoktur. Bu baskı ve terörün terh içerisinde tek sorumlusu Başbakan Ecevit'tir» demiştir.

Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkın hak ve özgürlükleri ve de demokrasiyi bu baskıdan aşarak koruyacağını belirten DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk aşağıdaki açıklamayı sürdürmüştür.

«Türkiye tarihe baktığımızda terörün baskısını çıkarıyot olmadığı görülmüştür. Bu tür bu badireleri aşan ve kesin zafere ulaşan emekçi halkıdır olmuştur.

Bu yolda Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkı gerçek yurtuluş yolunu açacak sınıfsal mücadelesini hızlandırmak durumundadır. Bütün provokasyonlarını dikkate alınmasını isteyen konfederasyonumuz işçi sınıfı bilinci doğrultusunda mücadelesini sürdürecektir.

Burada sayın Başbakan Ecevit'e seslenmek isterim. Başbakanlığınız döneminde üye sendikalarımızın ve DİSK'in aranması size tarih huzurunda şeref getirmeyecektir.»

Ola yondan suç unsuru bulunduğu gerekçesi ile 1978 yılı 1 Mayısı afiş yarışmasına katılan 148 afiş ile 1979 yılı 1 Mayısı afiş yarışmasına katılan 162 afiş ve kumaştar üzerine yazılı afişler toplanmıştır.

YÜRÜTME KURULU ÜYELERİ

DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, Genel Sekreter Fehmi Işıklar, Başkan Vekili ve Yürütme Kurulu üyesi Kemal Nebioğlu, Başkan Vekili Rıza Güven ile Tuncer Kocamanoğlu ve Afişleme Komitesi üyelerinden Yücel Top ile Hüseyin Ekinci DİSK Genel Merkezinden alınarak İstanbul 1. Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığına götürülmüşlerdir.

YURT DIŞINDA OLANLAR

Diğer yandan Yürütme Kurulu üyesi Mustafa Aktulgalı ile Başkan Vekili Mukbil Zirt

(Devamı 8. Sayfada)

1 MAYIS'A İZMİR'DE KATILACAK OLAN ÖRGÜTLER

HALKEVLERİ, BARIŞ DERNEĞİ, TÜSDER, TMMOB MAKİNE MÜHENDİSLERİ ODASI, TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI, HALK-KOOP, İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ, GÖRSEL SANATÇILAR DERNEĞİ, GENEL-DER İLERİCİ GENÇLER DERNEĞİ, ENERJİ-DER BANK-DER, KÖGEF, GİBDER, HABER-DER, TÜRKİYE JEOLOJİ KURUMU, ÇIRAK-DER.

TSY 1 MAYIS'I İSTANBUL DIŞINDA KUTLAYACAK

- **İSTANBUL'DA YIĞINSAL BİR MAYIS'IN KUTLANAMAYACAĞI ARTIK ANLAŞILMIŞTIR»**

İstanbul, (A.A.) — Türkiye Yazarlar Sendikası Yönetim Kurulu dün bir açıklama yaparak 1 Mayıs İşçi Sinifi Dayanışma Günü'nde bulunulan koşullar nedeni ile yığınsal biçimde İstanbul'da kutlanamayacağının anlaşıldığını belirtmiştir.

TYS, Yönetim Kurulu açıklamasında, «Bu nedenle İşçi sınıfının sendikal örgütü DİSK'in, sıkıyönetim bölgeleri dışında düzenleyeceği yığınsal 1 Mayıs İşçi Bayramı törenlerine katılacağını ümit ederiz ve kamuoyuna açıklarız» demiştir.

36 Vali Yardımcısı ve Kaymakam'ın yerleri değişti

Ankara, (A.A.) — İçişleri Bakanlığı, 30 Vali Muavini ve aynıakamın yeniden atanmalarını ve nakillerini yapmıştır. Bu arada iki Kaymakamın tayinleriyle ilgili kararı da iptal etmiştir.

Resmi Gazete'nin dünkü sayısında yayınlanan kararda göre, Çorum Vali Muavini Namık Kahveciğlu'ne Kırıdağ Vali Muaviniliğine, Kozan Kaymakamı Ozgen Çökalp Bayındır Kaymakamlığına, Bilecik Kaymakamı Muzaffer Gözelanç Marmaris Kaymakamlığına, Kaman Kaymakamı Erol Gökberk Muş Vali Muaviniliğine, Kale eik Kaymakamı Nurettin Turan Tekirdağ Kurulu üyeliğine, Reyhanlı Kaymakamı Ummet Onalan Erzurum Vali Muaviniliğine, Bingöl Vali Muavini İbrahim Güner Muş İl Hukuk İşleri Müdürlüğüne, Yalvaç Kaymakamı Nalim Dalkılıç Ordu Vali Muaviniliğine, Safranbolu Kaymakamı Yücel Bölgen Viza Kaymakamlığına, Çarmık Kaymakamı Ünal Erdoşan Karapınar Kaymakamlığına, Susuz Kaymakamı Mustafa Oruçoğlu İslahiye Kaymakamlığına, İmranlı Kaymakamı Mahmut Yılbaş Iğdır Kay-

(Devamı 8, Sayfa'da)

Hükümet, Türk-İş ve işverenler kararlaştırdı

EN AZ ÜCRET 5400 LİRA OLARAK BELİRLENDİ

Ankara (A.A.) — Bir süredir Hükümet, Türk - İş ve Türkiye İşveren Sendikaları temsilcilerinin kararında yeni en az ücretin belirlenmesi amacıyla yapılan çalışmalar tamamlanmış ve en az ücretin, 5 bin 400 lira olması kararlaştırılmıştır.

Anadolu Ajansı muhabirinin edindiği bilgiye göre, Çalışma Bakanlığında dün yapılan toplantıda, en az ücretin günlük 110 liradan 180 liraya, ayda da 30 bin - 300 liradan 5 bin 400 liraya yükseltilmesi konusunda, taraflar arasında görüş birliği sağlanmıştır.

1 Mayıs salı günü yürürlüğe girecek olan yeni en az ücret, memur, emekli, dul ve yetimlerin, işçi emeklilerinin maaşlarına da yansıyacaktır.

16 YAŞINDAN KÜÇÜKLERE

En az ücret komisyonu, 16 yaşından küçük çalışanlar için en az ücreti, 70 liradan 120 liraya yükseltmiştir. Böylece, 16 yaşından küçükler için uygulanmakta olan aylık 2 bin 100 liralık en az ücret, 3 bin 600 lira olmuştur.

A.A. muhabirinin edindiği bilgiye göre, tarım kesiminin yeni en az ücretleri de, kurulacak bir komisyon tarafından önümüzdeki ay içerisinde saptanacaktır. Bilindiği gibi tarım kesiminde en az ücret halen 90 liradır.

YETERLİ DEĞİL

En az ücretin belli olması üzerine görüşlerini belirten uzmanlar, 5 bin 400 liranın yeterli ola-

(Devamı 8. Sayfa'da)

Anadolu Basın Birliği Genel Kurul'u toplandı

Ankara, (A.A.) — Anadolu Basın Birliği'nin 2. Genel Kurulu dün Ankara Odalar Birliği'nde toplanmıştır. Birlik Genel Başkanı Lütfü Akcan, Genel Kurulu açarken yaptığı konuşmada, Anadolu basınının sorunları üzerinde durmuş, «2490 sayılı yasa üzerinde yapılan değişiklikle, Anadolu Basınına Türk Basını içinde öyle eylar işlemi yapılmaktadır» demiştir.

Anadolu Basınının uzun yıllardan beri, devletin olanaklarından yoksun bırakıldığını ileri süren Akcan, «Anadolu Basını güçlü bir yasal kuruluştur. Yasal hakları

(Devamı 8. Sayfada)

Türkeş, hükümetin düşeceğini yineledi

Ankara, (A.A.) — MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş, hükümetin gideceği gün iktin yakın olduğunu öne sürmüş, «İktidarın düşürülmesi ve yerine süratla seçim İçre gidecek milli bir koalis yonun kurulması vatandaşın en büyük özlemi olmuştur» demiştir.

MHP Genel Merkezinden bildirildiğine göre, Türkeş bugün Trabzon'da, Artvin Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Samsun, Sinop ve Trabzon örgütleri ile MHP'li Belediye Başkanlarının bölge toplantısında bir konuşma yapmıştır.

Türkiye'nin tarihinin en büyük iktisadi bunalımını yaşadığını 1929'larda ve İkinci Dünya Savaşı yıllarında hatte sosyal ve siyasi tehlike-

(Devamı 8, Sayfada)

Kuyumcular ortak açıklama yaptı

«ALTIN KAÇAKÇILIĞINI BÜYÜK SERMAYE YAPIYOR»

Ankara, (A.A.) — Maliye Bakanlığının ticari amaçla altın bulundurulmasını düzenleyen tebliğinin bir süre ertelenmesi ve tekrar gözden geçirilmesini sağlamak amacıyla Ankara'da bulunan tüm illerin kuyumcuların temsilcileri, «Altın kaçakçılığının muhatabı kuyumcu sanatkarı değil, büyük sermayedir» demişlerdir.

Kuyumcuların temsilcileri, konu ile ilgili olarak bıl kümet nezdinde girişimlerde bulunduklarını, Başbakan Bülent Ecevit'le görüşmek için randevu beklediklerini bildirmişlerdir.

A.A. muharirine sorunları ni anlatan kuyumcuların temsilcileri, tebliğle Türkiye deki altın kaçakçılığını önlemin amaçlandığını kaydetmişler, ancak kaçakçılığın kuyumcular tarafından değil, başka yerlerde yapıldığı ni ileri sürerek «devletimiz esas bunları muhatap almalıdır» şeklinde konuşmuşlardır.

Tebliğdeki hükümlerin adil olduğunu da söyleyen kuyumcu temsilcileri, özetle şunları söylemişlerdir:

«Tebliğ, anayasamızın 40. 41 maddesiyle devlete tahmil ettiği özel teşebbüslerin milli iktisadın gerektirdiği ve uygun olarak güvenlik, kararlılık içinde çalışma ilkelerine

(Devamı 8. Sayfa'da)

Cumhuriyet Gazetesi Yazışleri Müdürü Dikmener'in ölümü büyük üzüntüye yolaçtı

İstanbul (A.A.) — Türkiye Gazeteciler Sendikası İstanbul Şubesi İcra Kurulu tarafından dün yayınlanan bildiride gazeteci Bülent Dikmener'in ölümü nedeni ile duyulan üzüntü dile getirilmiştir.

TGS, İstanbul Şubesinin bildirisinde şöyle denilmektedir:

«Burdat, iyi insan, inanmış dost gazeteci dikmener'i kaybetmenin ilintisinde duyuyoruz. Genç yaşında düşlediği sessiz, barış yolu gelecek yıllara varamadan ayrılması bizi, bir az daha duygulandırmıştır.

Son bir kez aydır kaybettiklerimizi (Abdi İpekçi, Kemal Bağbay, Bülent Hikmet Şeren ve Dikmener) düşünülürse mesleğimizin ülesinin ne denli ağır olduğu görülür.

Bundan önce yıtırdıklerimiz de olduğu gibi. Bu Yıtırdıklerimizin de benzeri nedenlerle aramızdan ayrıldıklarını görmekteyiz. Tüm meslektaşlarımıza, tüm Cumhuriyet okurlarına başsağlığı dileriz.»

CUMHURİYET GAZETESİ YAZIŞLERİ MÜDÜRÜ

BÜLENT DİKMENER'in

ÖLÜMÜ BASINIMIZ İÇİN BÜYÜK BİR KAYIP OLDU

KEDERLİ AİLESİNE VE ÇALIŞMAARKADAŞLARINA BAŞSAĞLIĞI DİLER ACILARINI PAYLAŞIRIZ.

POLİTİKA GAZETESİ

HAYDİ 1 MAYIS'TA İZMİR'E

(Baştarafı 1, Sayfada)

Böylece, bu yıl 1 Mayıs'ın İstanbul'da yığınsal ibir çıkış olarak kutlanma olasılığı kalmamıştır.

Örgütlerimiz, 1 Mayıs'ın 51 yıl sonra tekrar yığınsal olarak kutlanması geleneğin yaşatılmak gerektiğine ve ülkemizdeki olaylarda bu bulunduğu koşullarda 1 Mayıs'ın yığınsal olarak kutlanmasının önemine inanarak, İzmir'de yapılan 1 Mayıs kutlamalarını desteklemektedir.

İşçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve savaşım günü olan 1 Mayıs'ın ülkemiz koşullarında kutlanmasının gerçek öneminin bilincinde olan tüm üyelerimiz tüm emekçileri ve demokratik güçleri İzmir'deki 1 Mayıs kutlamalarına katılmaya ve onun faşizme, emperyalizme karşı yığınsal bir çıkış yapmaya çağırıyoruz.

Haydi İzmir'de 1 Mayıs'ab

PETKİM - İŞ ÜYELERİNİ SERBEST BIRAKTI

Petkim - İş Sendikası Yürütme Kurulu dün bir açıklama yaparak 1 Mayıs kutlamalarına katılmaya izin verdiğini bildirmiştir.

Mustafa Aktulga'nın Soyetler Birliği Merkez Konseyinin davetile olarak 1 Mayıs Törenleri için Soyetler Birliğinde bulunduğu, Mukbil Zirtioğlu'nun ise ayrı nedenlerle Bulgaristan'a gittiği ifade edilmektedir.

36 Vali

(Baştarafı 1, Sayfada)

makamlığına, Kınıtepe Kaymakamı Erdinç Büyükakalın Çay aymakamlığına, Diyadin Kaymakamı Mehmet Baydar Torbalı Kaymakamlığına, Germencik Kaymakamı İlhan Uluköse Antalya Vali Muaviniliğine, Demirel Kaymakamı Burhanettin Coşkun Karaca su Kaymakamlığına, Baykan Kaymakamı Ali İhsan Erdik Kınık Kaymakamlığına, Olur Kaymakamı Erol Göksu Çal Kaymakamlığına, Ermak Kaymakamı Koraltay Nitaş Eruh Kaymakamlığına, Beşiri Kaymakamı Fehmi Kahya Baykan Kaymakamlığına, Yavuzeli Gazi Kaya İhsaniye Kaymakamlığına atanmışlardır.

Anadolu

(Baştarafı 1, Sayfada)

mın yasal yollarından, mücadelesini vererek alacağına dil ve konuşmuştur.

Anadolu Basın Birliği Genel Başkanı Lütfü Akcan, «Anadolu basının bugününe ek, siyasal partilerin politika kapsamı içerisine girme dığını, bundan sonra da sir maye çeşitli belirterek, «İran gibi yeniden olursa olsun ve ne reden gelirse gelsin, her türlü bölücü şiddet eylemi ve anarşik olaylarına kesinlikle karşısında olduğumuza iyice bilinmelidir» demiştir.

Akcan, Türk Basını arasın da «Anadolu Basını», «İstanbul Basını» ve «İzmir Basını» şeklinde ayrım yapmanın doğru olmadığına kaydetmiş, «Türk Basını bir bütün dür. Basında bölücülük yaratılmamalıdır» diyerek sözlerini tamamlamıştır.

KURULA MESAJ GÖNDERENLER

Anadolu Basın Birliği'nin Genel Kurulu çeşitaşlık, baş ta Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk olmak üzere, Cumhuriyet Senatosu Başkanı Orhan Atalay, Başbakan Bülent Ecevit, AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun, CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu ve Ankara Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Bahan Cenkçi, Birlik Genel Başkanı Lütfü Akcan'a birer mesaj döndürerek iyi dileklerini bildirmişlerdir.

En az ücret

(Baştarafı 1, Sayfada)

mayacağı görüşünde birleşmişlerdir.

Uzmanlar, ilk olarak asgari ücretin vergi dışı tutulması gerektiğini belirtmişler, İkinci olarak da en az ücretin bülimsel bir araştırma sonucu saptanmasını istemişlerdir.

En az ücretin belenme uzmanlarının görüşünün ön planda tutularak saptanması gerektiğine de değinen uzmanlar, enflasyon ve hayat pahalılığının giderek yükseldiği ülkemizde çalışanları aldığı ücretin çok az olduğunu söylemişlerdir.

DİSK

(Baştarafı 1, Sayfada)

toğlu'nun yurt dışında olduğu ları belirtilmiştir.

Mustafa Aktulga'nın Soyetler Birliği Merkez Konseyinin davetile olarak 1 Mayıs Törenleri için Soyetler Birliğinde bulunduğu, Mukbil Zirtioğlu'nun ise ayrı nedenlerle Bulgaristan'a gittiği ifade edilmektedir.

Boluspor'a

(Baştarafı 1, Sayfa'da)

görevlendirileceğini belirterek, «şika'li bir maçı saptamak oldukça zor bir durum. Ancak Federasyon olarak bizim her türlü önlemi alacağımızdan kamuoyunun ve kulüplerin emin olmasını isterim. Çok hassas kabul ettiğimiz böyle bir konuda kulüplerimiz yeniden uyanıyorumu demiştir.

Türkeş

(Baştarafı 1, Sayfada)

nin bu kadar büyük olmadığını söyleyen Türkeş, CHP'nin ekonomi politikasıyla Türk ekonomisini dengesizliğe ve bunalıma sürüklediğini iddia etmiştir.

En az ücret

(Baştarafı 1, Sayfada)

mayacağı görüşünde birleşmişlerdir.

Uzmanlar, ilk olarak asgari ücretin vergi dışı tutulması gerektiğini belirtmişler, İkinci olarak da en az ücretin bülimsel bir araştırma sonucu saptanmasını istemişlerdir.

En az ücretin belenme uzmanlarının görüşünün ön planda tutularak saptanması gerektiğine de değinen uzmanlar, enflasyon ve hayat pahalılığının giderek yükseldiği ülkemizde çalışanları aldığı ücretin çok az olduğunu söylemişlerdir.

FKÖ: Orta Doğunun

(Baştarafı 3. Sahifede)

yaret eden FKÖ Başkanı Yasser Arafat'ın bizzat verdiğini söylemiştir.

İran Şahı 16 Ocak'ta İran dan kaçışından bu yana sırayla Mısır, Fas ve Bahama Adalarında ikamet etmiştir. Devrim yönetücileri ise rekirse Şahı gıyabında yargılama kararında olduklarını bildirmişlerdir.

FKÖ Tahran temsilcisi, Şahın ele geçirilmesinin, İran'ın 73 yaşındaki gayrıresmi Devlet Başkanı Ayetullah Humeyni'nin en büyük isteklerinden biri olduğunu söylemiştir.

Bugünkü Afganistan

(Baştarafı 3. Sayfada)

Cehaletin tavsiyesine yönelik rota azimle korunuyor, halkın aydınlatılması için kurulan şebeke devamlı olarak genişletiliyor. Her yerde; kentlerde ve köylerde, fabrikalarda ve imalathanelerde, tüm müesseselerde 18 bin cehaleti ortadan kaldırma kursu hızlı hızlı çalışıyor. 800.000 kişi bu kurslara devam ederek okumayı yazmayı öğreniyor.

Afgan toplumunun onca ve örgütlenme gücü Afganistan Demokratik Halk Partisinin Başbakan ve Dışişleri Bakanı Dr. H. Amin, Sovyet gazetecilere yaptığı konuşmada, partinin geniş ölçüde propaganda eylemlerde bulunduğunu, çalışanlara devrimin neden ve görevlerini anlattığını açıkladı.

Devrimci Afganistan'ın başarıları ayan beyan ortaya çıkıyor; karşıdevrimcilerin direnmesi o oran da artıyor. Yeni düzenin kurulmasına ve sağlam temele oturtulmasına iktidarı yitiren feodaller, ruhanilar gerici kısmı engellemeye çalışıyor, bunlar köylülüğün geri kalmışlığını ve cehaletini kendilerine koz ediyor ve köylülerin dinsel duygularına kötüye kullanmağa çalışıyor. Onlar köylüyü korkutarak, oğlanlarını ellerinden valeyki reformla toprağı almak çok büyük bir günah olduğuna inandırmağa çalışıyor. Bir da dışarıdan, ülkenin içişlerine insafsızca karışarak Afgan gericileri emperyalizm güçleri, maocular dekliyor. Gerçekte karşı devrim ayaklanması deneyi yapıldı, bazı yerlerde karşıdevrim çeteleri faaliyet göstermeğe başladı. Bunların hedefi, halk arasına tereddüt ve güvensizlik ekmektir. Bütün bunlar doğal olarak devrimin ileri hareketine engel oluyor, yolunda bir takım zorluklar dikiyor. Afgan emekçileri mitinglerde ve toplantılarda hükümeti destekliyor ve gerici lerin adi ve hayasızlıkla tutumunu yermektedir. Ülkede halk düzenin devrim başarılarının korunması için kesin tedbirler alınıyor. Afganistan Yüksek Devrim Şurası kuruldu. Cumhuriyet yeni hayatı tam anlamı ile elinde tüfekle kurmak zorunda kalıyor.

Namaslı kuyumcu sanatçısı korsan dükeyn sıfatına karımızın çekilmesi sonucu korsan kuyumcular türeyecek ve esas kaçakçılığın bü yüğü o zaman başlayacaktır

Kuyumcu sanatkarlarımız ülkenin ve ulusun esenliği için kıvançta ve tasada bir bütün olma esprisi içinde alınacak her türlü önlemin is rarla takipçisi ve savunucusudur.»

Kuyumcuların temsilcileri, 2 Mayıs Çarşamba günü 67 ilin kuyumcularının Ankara'da bir toplantı yapacak ların, girişimlerini sürdürecektirini bildirmişlerdir.

Yerekli telefonlar

İstanbul Valiliği	28 60 47
İstanbul Belediye Başkanlığı	28 21 00
Turizm ve Tanıtma Bakanlığı	
İstanbul Bölge Müdürlüğü	45 68 75
Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği (TÜRSAB)	48 19 71
İstanbul Emniyet Müd.	27 45 00
İstanbul Trafik Şb. Müd.	61 11 41
İTFAİYE:	
Fatih	21 11 24
Beyoğlu	40 77 77
Bakırköy	71 64 66
Beşiktaş	48 33 84
Kadıköy	38 08 72
Üsküdar	33 04 01
SIHHİ İMDAT:	
Fatih	21 15 95
Beyoğlu	44 49 98
Üsküdar	44 49 98
Sarıyer	44 49 98
İstanbul Müftülüğü	22 40 61
İstanbul Zabıta Müd.	27 55 00
Milli Eğitim Müd.	27 71 00
Beden Terbiyesi İst. Bölge Müd.	45 90 54
T.H.Y. Genel Müd.	46 20 61
T.H.Y. İstanbul Satış Müd.	46 40 17
T.H.Y. İçhat Trafik Şefliği	73 71 54
Yeşilköy Hava Limanı Danışma	73 29 20
TCDD. 1. İşletme Müd. (H. Paşa)	36 55 00
TCDD. H. Paşa Danışma	36 04 75
TCDD. Sirkeci Yurtdışı	26 71 10
TCDD. Aksaray Bilet Satış	47 48 54
THY. Bilet Satış (TURŞEN)	26 71 08
Yurtdışı Uçak Biletleri Satış	28 62 32
Deniz Yolları	44 02 07
İstanbul Müzeler Müd.	26 42 40
PTT Arıza	02
PTT Şehirlerarası	03
PTT Milletlerarası	28 48 20
PTT Danışma	01
Haseki Hastahanesi	23 60 00
Cerrahpaşa Hastahanesi	24 19 26
Gureba Hastahanesi	23 32 00
Samatya S. S. Hastahanesi	25 60 20
Esnaf Hastahanesi	26 40 50
Zeynep Kamil Hastahanesi	33 59 10
Eminönü Kaymakamlığı	22 90 90
Fatih Kaymakamlığı	23 46 57
Bakırköy Kaymakamlığı	71 60 33
Şişli Kaymakamlığı	48 18 54
Beşiktaş Kaymakamlığı	61 00 32
Kadıköy Kaymakamlığı	38 29 31
Eyüp Kaymakamlığı	21 16 64
Zeytinburnu Kaymakamlığı	25 78 37
İstanbul Avcılar Kulübü	49 39 47

Esad: Mısır-İsrail

(Baştarafı 3. Sayfada)

Esad, Barış Gücüne bağlı Suriyeli birliklerin Güney Lübnan'dan çekilmesinin söz konusu olup olmadığı sorusuna, birliklerinin iç savaşı durdurmayı başarmasından memnunluk duyduğunu belirterek çekilme konusu bi ze değil, Lübnan'lı kardeşlerimize bağlıdır» demiştir.

MISIR İÇİŞLERİ BAKANI, SURİYE'Yİ MISIR'DA ŞİDDET OLAYLARI DÜZENLEMEKLE SUÇLADI

Mısır İçişleri Bakanı Muhammed Nebavi'nin Suriye'yi Mısır'da şiddet olayları düzenlemekle suçladığı bildirilmektedir. Mısır İçişleri Bakanı düzenlediği bir basın toplantısında, Suriye'nin bir dizi şiddet eylemi sürdürmek üzere çalışmalar yaptığını iddia etmiş, bu arada iddialarına kanıt olarak, üstlerinde patlayıcı maddeler ve ölümcül sabotaj malzemesi ile yakalanan bir Suriyeli ve Lübnanlıyı gazetecilere göstermiştir. Bilindiği gibi, geçtiğimiz günlerde, Kahire'da meydana gelen bir şiddet olayında bir kişi ölmüş ve sekiz kişi de yaralanmıştı.

Kanada'ya, Japonya'ya ve Avrupa'ya seyahat edersenız, efsanevi Moskova'da bulunduğunuz sürece misafirimiz olunuz. Otel, yemek ve gezilar ücretsizdir.

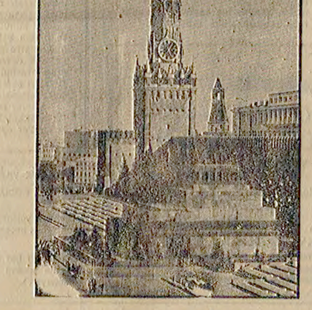

ANKARA OFFICE 170685
KUMRULAR B 6 Ci KİZİLAY
İSTANBUL OFFICE 151026
METE CAD 30 TAKSİM

АЭРОФЛОТ

İŞÇİ SINIFINI POLİTİKA DIŞI TUTAN BURJUVA SAVUNUCU TEORİLERİN ELEŞTİRİSİ
n.panova - f.ermer
y.tchaliyguine - h.belousssov
SORUN YAYINLARI
İstemle Adresi: P.K. 231 Ankara/İst.
Türkiye Dağıtımı: TEMEL DAĞITIM
15 Lira

KAPİTALİZMİN YENİ GELİŞMELERİ VE ÇELİŞKİLERİ
192 Sayfa N. İnozemtsev
30 TL
KONUK YAYINLARI
TEMEL DAĞITIM HİMAYE-İ ETFAL SOK ORHANBEY İŞHANI NO 9 KAT 1 DA 1 ÇAĞALOĞLU İST
POSTA KUTUSU: 749 İSTANBUL

Beslenme sorunu

— 4 —

Her ikisinde de besin maddelerinin çok büyük bir bölümünü küçük bir kesim tüketmekte, sağlık hizmetlerinden ancak bunlar yararlanabilmekte. Örneğin İngiltere'de 700.000 çocuk ailelerinin yoksulluğu nedeni ile yeterince beslenemiyor. ABD'de tüm çocukların dörtte biri hiç bir sağlık hizmeti görmüyor. Küba, Demokratik Almanya Cumhuriyeti gibi sosyalist ülkeler, ölüm oranlarının en düşük olduğu ülkeler. Bu nereden kaynaklanıyor? Bunun nedeni Sosyalist Ülkelerde yürütülen sağlık hizmetlerinin niteliğidir. Toplumun her kesimine sağlık hizmeti götürülür. Hizmetler çok küçük birimlere ulaşabilecek biçimde düzenlenmiştir. Ücretsiz hizmet temel ilkelerden birini oluşturur. Örneğin Küba'da, 1960 dan önce halk büyük bir cehalet içinde yaşarken, devrimden sonra herkes, her türlü hikmetten yararlanmaya başlamıştır. Halkın sağlık düzeyinin yükseltilmesi için gıda yardımları yapılır. 1959 yılında, yedi yaşın altında ve altmışbeş yaşın üzerindeki nüfusun, hastalıkta ve ölümlerden evlerinde tesim edebilmek üzere günde yarı litre süt ücretsiz olarak dağıtıma başlandı. 1963'de, bu miktar günde bir litreye çıkarıldı, 1969 - 1970 de dağıtılmış et, balık, tereyağ, yumurta, kahve ekmek, pirinç, şeker gibi gıdalar belli ölçüde kabul, 1970 yılında Küba'da kırsal kesimdeki çocukların % 70'i iyi beslenmiş, % 30'u ise az beslenmiştir. Bozuk beslenen çocuğa ise rastlanmamıştır.

Sosyalist ülkelerde beslenme ve sağlık sorunun hangi biçimde elé alındığını gösteren bir örnek Komşumuz Bulgaristandır. Çalışan annenin ve çocuğunun sütünü ve diğer besin maddelerini kooperatifler verir. Kreşler çocuklara en iyi ortamı, en iyi bakımı sağlar. Şiir'de Alanda döneminde, tüm halkın süt gereksinimi devlet tarafından sağlanıyordu. Dağıtım mahalle sağlık merkezlerinde yapılıyordu. Bu merkezler halk komiteleri, doktorlar, uzmanlar tarafından oluşturuluyordu.

Bu örnekler, beslenme yetersizliğinin hangi ülkelerde sorun olduğunu açıkça ortaya koyuyor. Batılı uzmanlar, insanların büyük hızla çoğaldığını bilmen için gıda maddelerinin yetmediğini söylüyorlar. Onlara göre insanların yeterince beslenebilmesi için nüfus artışını engellemek gerekir. Oysa bu ülkelerde insanlar yeterince besin almadığı için değil, gelirleri yetmediği için aç kalıyorlar. Devlet Sağlık Hizmeti götürülmediği için tedavisi çok basit hastalıklardan ölüyorlar. Sorun yiyecek miktarında değil, yiyecek, içecek ürününün dağıtılmında, stoklanmasında, ve eğitim yeterszliğinde. AET'nin besin fazlasını ne yapılacağı bilinmeyip imha ediliyor. Bunun yıkımı sırı bu yıl sonuna kadar 12.000.000 çocuğun ölmesi bekleniyor,

Beslenme sorununu halletmiş ülkeler olduğunu gördük. Bunlar doğal kaynakları başka ülkelerce sömürülmeyen, bu kaynakları halkın yararına kullanan sosyalist ülkelerdir. Doğal kaynakları el emeği, doğru yönde değerlendirildiğinde besin maddelerinin yetmemesi, halkın yeterince beslenememesi diye bir şey söz konusu olamaz.

UÇY'DE TÜRKİYE'DE DURUM:

«Türkiye 1974 Beslenme Sağlık ve Gıda Tüketimi Araştırması» sonuçlarına göre 0-6 yaş arası her 5 çocuktan bir tanesi had safhada beslenme geriliği içindedir. Yetersiz ve dengesiz beslenmenin neden olduğu büyük gerilikleri yurdumuzda bölgeler arası farklılıklar göstermektedir. Doğu ve Güney Doğu Anadolu'da bu gerilikler en yüksek düzeye ulaşmaktadır. Örneğin bu bölgelerde yapılan araştırmalarda her 4 çocuktan birinde büyüme geriliği görülmüştür.

Kırsal alandaki çocuklarda kilo ve yetersiz beslenme sonucu olan eğirlik yönünden büyüme geriliği büyük şehirlerinin 2 katını aşar. Kırsal alanlarda 100 çocuktan 23'ü, kentte ise 100 çocuktan 11 inde zayıflık saptanmıştır.

Türkiye'de çok yaygın olan kansızlık özellikle çocuklar aralarından dehşet verici bir durum gösterir. Her iki çocuktan biri kansızdır ve bunun nedeni her üç çocuktan birinde beslenme bozukluğudur. Bu durum Akdeniz bölgesinde % 68, Karadeniz Bölgesinde % 78'dur.

Sağlık sorunlarını çözümlemiş ülkelerde çocuk ölümlerinin başlıca nedenleri şimdilik tedavisi olanaksız hastalıklar ve doğuştan sakatlıklar iken, bizde en önemli çocuk ölüm nedeni beslenme bozukluğu ve buna bağlı hastalıklardır. Örneğin Etimesgut sağlık bölgesinde her 4 çocuktan bir tanesi beslenme bozukluğundan ve doğurduğu sonuçlar yüzünden olduğu resmi bulgularla gösterilmiştir. (Bunlardan % 81 doğrudan doğruya eşiktan, % 20'si ise beslenme bozukluğu hastalıklarındandır. Türkiye'deki bebek ölüm oranını beslenme bozukluğu dışında en çok etkileyen hastalıklar sağlık sorunlarını çözümlemiş ülkelerde, artık çocuk ölüm nedenleri arasında adı hiç geçmeyen kizamık gibi salgınlardır.

Bütünüyle Türkiye'ye bakacak olursak, kalkan her iki cenazeden birinin 5 yaşına gelmemiş bir çocuğa ait olduğu gerçeği ortaya çıkıyor. Ve normal doğan her 1000 çocuktan ortalama 153'ü 1 yaşına gelmeden ölmekte. Bu sayı Sovyetler Birliğin'de % 23, Bulgaristan'da % 26 dır.

Türkiye bebek ölüm oranında dünyada baş sıraları almaktadır. Ve hatırdan çıkarılmamalıdır, 1000 çocuktan 153'ü yalnızca ortalama bir değerdir. Bu değer kırsal alanlarda ve özelliktede Doğu ve Güney Doğu Anadolu bölgelerinde 200'ün üstüne çıkarken, kentlerde ise 100 dolaylarındadır. Çocuk ölüm oranının kentlerde kırsal alanlardakinden düşük olmasının nedeninli, toplumun refah düzeyinin en yüksek kesimlerinin kentlerde yoğunlaşmasından ileri gelmektedir. Ekonomik yetersizlik nedeni ile dengesi Beslenmeyene çocukların gelişme geriliği İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinin araştırmasıyla saptanebilir. Sonuçlar: Nişantaşında oturan çocukların, gelişmekte olan çocukların ilişini kentliğini sömürerek zenginleşmiş ABD'deki çocuklardan bile daha iyi gelişmiş olduğunu, öte yanda Rami ve Istranca'daki çocukların yansından fazlasının boy, kilo ve kemik gelişimi açısından geri olduğunu ortaya koyuyor. Fakat ekonomik durum yalnızca boy ve kilo gelişiminde değil, çocuk ölüm oranındadında kendini gösstermektedir. 1000 de 153 lü zaten çok yüksek olan ortalama ölüm oranı İstanbulun gecekondu semti olan Ramide 180'e İstranca'da 239'a yükselmektedir. Gelir düzeyinin insan sağlığını ne ölçüde etkilediği şu [illegible] daha iyice açığa kavuşmaktadır. Aylık geliri 3000 TL'nin üstünde olan topluluk kesiminde bebek ölüm oranı % 11 iken, geliri 250 TL'ye kadar olan kesimde bu sayı 200'e varırarak neredeyse 20 katına çıkmaktadır.

Ülkemizde beslenme bozukluğu ile ilgili hastalıkları, hastalık oranlarını koyduk, ölüm oranlarını belirttik. Bu oranların pek çok ülkeye kıyasla Türkiye'de çok yüksek olduğunu görüyoruz. Somut durumu sergilemekten amaç, buna bir çözüm getirilmesini sağlamaktır. Çözüme götürücü hareket noktası ise Türkiye'de beslenme bozukluklarının giderilmesi temelinde yatmaktadır. Bunun için ilk adım, kimyalı bir besin maddesi olduğu bilimsel olaran onaylanmış olan sütün öncelikle gebe ve emzikli kadınlara ve 0-6 yaş arası çocuklara devletçe dağıtılması olmalıdır.

— SON —

DÖRT BİR YÖREDEN KISA KISA...

Simav'da belediye tarafından faaliyete geçirilen et satış mağazasına et getiren belediye kasapları görülüyor.

Belediye'den zam alamayan Simavlı kasaplar direnişe geçti; halkın et ihtiyacını belediye karşılıyor.

Simav, (ABC) — Simavlı kasaplar, hükümetin son olarak yaptığı zamları gözönüne alarak belediyeden zam istemişler, ancak belediyenin et fiyatlarına zam yapmamcısı üzerine direnişe geçmişlerdir.

İlçe kasaplarının son bir haftadan bu yana direnişe geçerek et satmamaları üzerine, Simav belediyesi, de ilçe halkının et ihtiyacını gidermek için ilçede bir et satış mağazasını faaliyete geçirmiştir.

Konuyla ilgili olarak bir açıklama yapan Belediye Başkanı Mehmet Şakercioğlu şunları söylemiştir

«İlçemizdeki kasaplar zam talebinde bulunmadan önce kendi tutturduklarına fahiş fiyatlarla et satma yarışına girdiler. İlçe halkının şikayetleri üzerine durum et kıyduk. Kasaplara birer uyarı tebliğatı yaptık. Belediyemizin vermiş olduğu fiyatları az buldurk bir haftadan bu yana et kesmemektedir. Biz de belediye olarak ilçe halkının et ihtiyacını gidermek için ilçede bir kasap dükkanını faaliyete geçirdik. Hergün ortalama olarak 15 büyük ve küçükbaş hayvan keserek bu dükkanda halka satıyoruz. Sığır etinin kilosunu 60, koyun etinin kilosunu ise 10 Liradan veriyoruz. İlçe halkı et ihtiyaçlarını gidermektedir, kasaplar varsın dirensin.»

Derebaşı kasabasında 6 fırın sahibi direnişe geçti.

Karacasu, (ABC) — Karacasu ilçesine bağlı Derebaşı kasabasında fırınların istedikleri zammın verilmemesi nedeniyle altı fırın sahibi direnişe geçmiştir.

Belediye Başkanı Bahri Cavdar konuyla ilgili olarak verdiği bilgide, Belediye Encümeni'nin fırınıcıların isteklerini yersiz bulduğnu belirtmiş, ekmeğe zam yapılmayacağını söylemiştir. Bahri Cavdar, kasaba halkının ekmek ihtiyacının Nazilli, Yenipazar ve Kuyucak ilçelerinden getirilen ekmeklerle giderildiğini de sözlerine eklemiştir.

Saç darlığı nedeniyle iki fabrikada üretim durmak üzere

İstanbul, (ABC) — Saç darlığından biri kamu, diğeri özel sektör boru fabrikalarından olan Mannesman ve Borusan'ın boru üretimini durdurmak üzere olduklarını öğrenilmiştir.

Hammaddesizlik yüzünden ve piyasada fiyatların her dakika artar hale gelip istikrarsızlık belirmesinden sonra Mannesman ve Borusan fabrikaları üretimlerini tamamen durdurucak seviyeye gelmişlerdir.

İnşaatlar Federasyonu Yönetim Kurulu da boru darlığının ve korobora satışların önüne geçilmesini hükümetten istemiştir. Pis ve temiz su boruları ile galvanizli boruların piyasada akıl almaz fiyatlara satılmasından da yakınan federasyon yetkilileri «1950'lerin başlangıcında olduğu gibi dışarıdan neredeyse boru alır hale geleceğiz. Fabrikaların üretimlerini durdurmaları işsizlik ve vergi kayıbı ile üretim eksikliğinden daha da zor günlere götürecektir» demişlerdir.

Eskişehir Bölgesi Veteriner Hekimler Odası'nın düzenlediği «Hayvansal Gıdaların Çocuk Beslenmesindeki Önemi» konulu kompozisyon ve afiş yarışması sonçulandı.

Eskişehir Veteriner Hekimler Odası'nın düzenlediği yarışmada derecelan öğrenciler velileriyle birlikte topluı halde görülüyorlar. (Foto: ABC)

Eskişehir, (ABC) — Eskişehir Bölgesi Veteriner Hekimler Odası'nın 1979 Çocuk Yılı nedeniyle tertipledıği «Hayvansal gıdaların çocuk beslenmesinde önemi» konulu okullar arası resim, kompozisyon ve afiş yarışması sonuçlanmıştır. Yarışmaya 87 öğrenci katılmış ve dereceye girenlere Halk Eğitim Merkezi'nde yapılan bir törenle ödülleri verilmiştir.

Veteriner Hekimler Odası Yönetim Kurulu tarafından yapılan açıklamada yarışmanın ilköokullar arası suluboya resim, Ticaret Liseleri arası afiş, ortaokul, lise ve denşi okullar arasında da kompozisyon şeklinde yapıldığı belirtilmiş, yarışmaya Kütahya, Bilecik, Eskişehir ve çevre ilçelerden 67 öğrencinin katıldığı ifade edilmiştir.

Yarışma sonunda ilköokullar arası suluboya resim yarışmasında Nermin Zenmelioğlu birinci, Işıl Turan ikinci, Serhan Sümer üçüncü olmuştur. Ortaokullar kompozisyon yarışmasında Kadriye Bedektaş birinci, Nurten Erk ikinci, Fatma Orhantaş üçüncü, Ticaret Liseleri afiş yarışmasında tek dereceye giren Sevil Tedik olmuştur. Liseler arası kompozisyon yarışmasında ise Serap Yurdakul birinciliği alırken, Yusuf Öz ikinci, Ruhşan Turmuoğlu da üçüncülük derecelerini paylaşmışlardır.

SİNEMALAR

Beyoğlu

11.00 - 12.35 - 13.30 - 15.20 - 16.25 - 17.55 - 19.20 - 21.15
● DÜNYA: (46 63 61) Çingene 12.00 - 14.15 - 16.30 - 19.20 - 21.15
● PİYAŞ: (49 93 81) İlk Vücutlar 12.00 - 14.15 - 16.30 - 19.20 - 21. 15
● EMEK: (44 84 38) Tehdit 12.00 - 14.15 - 16.30 - 17.45 - 21. 15
● ELHAMRA: (44 22 36) Sarı Emanuel - Hong Konglu Baba 11.00 - 21.00
● İALE: (44 35 03) Güneşli Batakhk 12.00 - 14.45 - 18.30 - 18.45 - 21.15
● BİZ: (45 24 16) Kızgın Savaşçı - Günah Melekleri 11.00'den sonra devamlı.
● SİNE POP: (44 34 22) Sürü
● ÜNAL: (44 93 03) Çıplak - Sarhoş 13.30 - 20.30
● YENİ MELEK: (44 42 89) Ranca 12.00 - 14.45 - 18.30 - 18.45 - 21.15
● ZAFER: (44 93 06) Çıplak - Sarhoş 13.30 - 20.30
● AS: (47 03 15) Karavan
● KONAK: (43 20 08) Çıplak Balkan Film Şenliği 11.00 - 12.45 - 14.45 - 17.00 - 19.15 - 21.30
● İNCİ: (40 45 95) Dertli Pınar 12.15 - 14.15 - 16.30 - 18.45 - 21.30 - C. Tesi - Pazar 11.00'den sonra devamlı
● ŞAN: (40 07 92) Kaybolan Yıllar

İstanbul

● YUMURCAK: (61 01 90) Kara Çarşafı Gelin - Aç Gözünü Mehmet 11.00 - 13.00 - 16.30 - 18.00 - 20.30
● BULVAR: (11 35 78) Sultan 11.00 - 13.00 - 15.00 - 17.00 - 19.00 - 21.00
● AYDIN: (21 35 58) Toprağın Oğlu - Bulbdi Alkest 11.15 - 23.00
● HAKAN: (23 42 33) Dertli Pınar
● KİSMET: (21 17 21) Dertli Pınar
● KRİSTAL: (21 17 21) Ranca
● KARTAL: 73 21 27) (Paralleri) Yıkılış - Panik
● MARMARA: (22 38 00) Krokodil 12.00 - 14.15 - 16.30 - 18.45 - 21.15
● SİNEMA SUR: (23 67 12) Ölüme Kumarı - Kadın Doktor Olunca 12.00'den itibaren devamlı
● SİNEMA 74: (72 04 44) Baba Oğul Gelin
● ŞAFAK: (22 23 13) Kafka
● ÖZLEM: (21 81 20) Astronot Fahmi - Hem Sevişi, Hem Dövüş 12.00'den itibaren devamlı
● OZKAN: (21 81 20) Karının Nişanlısı - 12.00'den itibaren devamlı
● NİLGÜN: (21 11 60) Kaybolan Yıllar - Şabanoğlu Şaban 13.00 - 15.00 - 17.00 - 19.00 - 21.15
● YENİ MEYER: (59'up) Şaolin - 5 Deli Pazarda 12.00 - 20.30

Kadıköy Üsküdar

● ARIK: (34 02 06) Doktor Moro'nun Adası 11.00'den itibaren devamlı.
● ATLANTİK: (44 43 70) Dertli Pınar 12.00 - 14.00 - 16.00 - 21.30
● KENT: (36 08 12) Amerikan Fever
● SİNEMA 68: (33 10 54) İyi Atlı Çocuğu
● SUNAR: (33 00 84) Toprağın Oğlu
SİNEMA 73: (33 09 97) (Cevlalı) Panik - Yıkılış

TİYATROLAR

● ALİ POYRAZOĞLU KORHAN ABAY TİYATROSU: (49 50 53) İsteyenlıa Bir Yüzü Kara Vermeyenin Zenci
● ANYAMANYA KUMPANYA: (37 80 33) Kadıköü Hakan Sineması) (Meto Insefel Tıpkısının Aynısı (21.30)
● BAKIRKÖY HALKEVİ: Memleketimden İnsan Manzaraları Cuma: 18.30, Cumartesi - Pazar: 15.30
● DEVEKUŞU KABARE: (44 46 75) (Zeki Alasya - Metin Akşinar) Biz Bize Benzeriz
GAZANFER ÖZCAN - GÖNÜL ÜLKÜ TİYATROSU: (46 80 91) Karımla Evleniyorum
● İSTANBUL AKADEMİK SANAT TOPLULUĞU: (33 06 13) (Sunar Tiyatrosu) Suç
● KENT OYUNCULARI: (46 35 89) Odalar
● NEJAT UYGUR: (22 41 12) Napolyon
● LEVENT KİRCA ARKADAŞ KABARE: (25 01 73) (Eski Çevre Tiyatrosu) Hayatıyo Bir Hayat Ver.
● TEVFİK GELENBE TİYATROSU: (37 87 91) (Kadıköy İl Tiyatrosu) Hadi Gene İyisiniz.

ŞEHİR TİYATROLARI:

● FATİH: (26 53 30) Hitler Faşlımında Hayat-ı Hakikiye Sahneleri (21.00)
● KADIKOY: (38 31 21) Yarın Bütün Dünya
● ÜSKÜDAR: (33 02 97) Fatavatsız Hanımefendi (21.00)
● TEPEBAŞI DENEME SAHNESİ: Kel arkıcı Bir Vlenme Teklifi (15.30)

Fenerbahçe-Altay Göztepe-Trabzon Adanaspor-Galatasaray Samsun-Beşiktaş Zonguldak-Eskişehir Orduspor-Adana D.S. Bursaspor-Diyarbakır Boluspor-Kırıkkale

● NECDET NİŞ «ŞAMPİYONLUKTAN DAHA ÇOK UZAKLAŞMAMAK İÇİN ALTAY'I YENMEMİZ GEREKİYOR»DEDİ..

Türkiye Kupası'nda geçtiğimiz Çarşamba günü Kocaelispor'u eleyerek finale kalan Fenerbahçe, bugün İstanbul'da Altay ile yapacağı ilg maçlarının hazırlıklarını tamamlamıştır.

Kocaelispor karşısında başarılı bir oyun sergileyemediklerini, ancak bol gol attıklarını belirten Niş, Altay maçı ile ilgili olarak şunları söylemiştir:

«Altay ile bu pazar günü yapacağımız maç hem ligi için hem de kupa maçı için önem taşıyor. Ligde şampiyonluktan daha fazla uzaklaşmamamız için bu maçı mutlaka kazanmak zorundayız. Bunun yanısıra yine Altay ile Türkiye Kupası finalinde yapacağımız maçlar için de rakibimizi daha iyi tanımış olacağız. Altay ligde en olumlu futbolu sergileyen ekiplerden birisi. Bu neden le hem lig hem de kupada yapacağımız karşılaşmalar oldukça çetin geçecek.»

Lig sonuna kadar yapacakları 6 karşılaşmada çok şeylerin değişebileceğini belirten Niş konuşmasına şöyle tamamlamıştır:

«Önümüzdeki haftaların ne getireceği şimdiden bilinmez. Ancak biz mutlu sona ulaşmak için elimizden geleni yapacağız.»

Bütün futbolcularını amatör takımdan almakta büyük özen gösteren Orduspor'un kadrosunda sadece üç yabancı futbolcu var. Fotoğrafta, Orduspor'lular bir maçta çıkarlarken (Foto: ABC)

26 kişilik Orduspor kadrosunda orduluolmayan sadece üç futbolcu var

Ordu (ABC) — 26 kişilik Orduspor futbol takımında Ordulu olmayan sadece üç futbolcu bulunmaktadır.

Kuruluşundan bu yana yetiştirdiği yerli futbolcularla takım oluşturan Orduspor, bunun karşılığını aldığı başarılı maçlarla görmüştür. Bugün futbol piyasasında isim yapmış pek çok futbolcuyu genç takımda hamrlayıp yetiştiren Orduspor, bir çok takımın yapamadığı bir girişimi gerçekleştirmektedir.

26 kişilik kadrosunda kaleci Ahmet, Cihan ve Selim dışında bütün futbolcuları Ordulu olan Orduspor, gelecek yıl (A) takımına almak için amatör futbolcuları da çalışmalara çıkarmaktadır. Bu sezon futbolcuları gibi antrenörü, teknik direktörü ve menecerl de Ordulu olan Orduspor'un kendi öz kaynaklarına yönelmesi, transfer ayında az para harcayıp, başarılı sonuçlar alması büyük övünç kaynağı olmaktadır.

Baykul, en sonunda Diyarbakırspor'u temelli olarak terk etti.

Diyarbakır, (ABC) — İki yıl önce kulüp bünyesinde meydana gelen bir olay yılı zünden bazı maçlarda kadro ya alınıp, bazı maçlar da kadro dışı bırakılan Baykul sonunda Diyarbakırspor'u temelli terk etmiştir.

Yeşil-kırmızılı ekibin sanı raforu Baykul, antremanlarına katılıp halde, maçlarda yedek bekletildiği için Diyarbakır'dan ayrılmak zorunda kaldığını belirterek şunları söylemiştir :

«Hiçbir zaman formsuz ve disiplinsiz olmadım. Takımın Genel Kaptanı Kemal Koyuncuoğulları'nın oğlu Necip'in santrafor oynatılmak istenmesi ve Koyuncuoğullarına salınım vermeyişim nedeniyle takıma alınmadım.»

İki yıl önce kulüpte meydana gelen ve hala unutulmayan bu olayın herkesin gözleri önünde defalarca yüzüne vuruldunu da söylemen Baykul sözlerini şöyle tamamlamıştır:

«Oysa ki Vehbi, bir Hüseyin, bir çok kez kadro dışı bırakıldıkları halde, yine kısa bir zaman sonra takımdaki yerlerini aldılar. Bende iki yıl önceki bir olay nedeniyle kadro dışı kaldım ve bir daha da takıma giremedim. Hem de defalarca ödür dilememe rağmen. Ben formamdan ve sevgili taraftarlarımda ayrılmıyorum. Yönetimi eleştirerek ve proteste ederek ayrılıyorum.»

BOLUSPOR'A SAHA KAPATMA CEZASI VERİLMEYECEK

Ankara, (A.A.) — Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık, geçtiğimiz hafta Bolu'da oynanan «Boluspor - Orduspor» maçı ile ilgili hakem ve gözlemci raporlarında «Belirli bir olayın kaydedilmediğini» bildirmiş, bu nedenle de «Boluspor'a saha kapatma cezası verilmeyeceğini» söylemiştir.

Saltık, olayın derinlemesine incelenmesi bakımından ek bir rapor daha istemeyi düşündüklerini belirterek, A.A. Muhabirine şunları söylemiştir:

«Boluspor - Orduspor maçıyle ilgili olarak elveda» gel diyle istediğimiz raporlar gel di. Yaptığımız incelemede ra porlarda cezayı gerektiracek belirtil bir olay olmadığı kaydedıliyor. Bu nedenle de Boluspor'a saha kapatma cezasıdıya bir şey olamaz. Ancak Federasyonu olarak Boluspor'a bir uyarı yapılmasını faydalı görüyoruz.»

Futbol Federasyonu Başkanı Saltık, Türkiye Liglerinin bitimine az bir zaman kalan stadlarda olay çıkmaması için takımın yöneticilerinin almış olduğu bu karara teşekkürlerini söylemişler ve gelecek yıl ligde oynanacaksa kendilerine başka bir kulüp bulacaklarını ifade etmişlerdir.

Giresun voleybol liginden çekilen Giresun Gençlik Voleybol Takımı

GİRESUN GENÇLİK VOLEYBOL LİGİNDEN ÇEKİLDİ

Giresun (ABC) — Bu yıl ilk defa düzenlenen Giresun kulüplararası voleybol liğine katılan ve başarılı müsabakalar çıkaran Giresun Gençlik voleybol takımı yönetıleri, ligden çekildiklerini açıklamışlardır.

Sekiz takımın katıldığı ve ettiği ligde ilk [illegible] bulunan Giresun Gençlik voleybol Takımının ligden çekilme kararı spor çevrelerince voleybol sporu için kayıp olarak nitelendirilmiştir. Takımın voleybolcuları da kulüp yöneticilerinin almış olduğu bu karara katıldıklarını söylemişler ve gelecek yıl ligde oynamazsa kendilerine başka bir kulüp bulacaklarını ifade etmişlerdir.

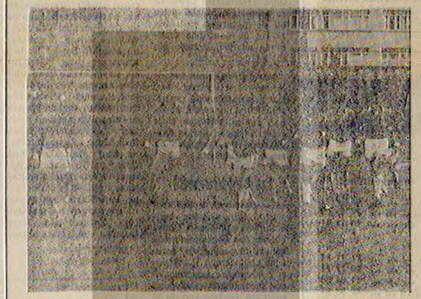

Bolu'da yapılacak olan müesseseleraası vallilik kupası futbol müsabakalarında iddialı takımlardan Bolu Belediyesi takımı oyuncuları topluı halde

Bolu'da müesseseler Vali kupası maçları başlıyor

Bolu (ABC) — Beden Terbiyesi Bolu Bölge Müdürlüğü tarafından düzenlenen müesseseler arası voleybol vali kupası şampiyonluğunu YSE nin kazanmasından sonra şimdi de müesseseler arası futbol müsabakaları başlayacaktır.

Bu konuda Beden Terbiyesi İdare Bolum Şefi Atilla Gökten'in verdiği bilgiye göre, müesseseler futbol ligi tek devreli lig yöntemi ile iki grup arasında oynanacak, grup birincileri şampiyonluk için karşı karşıya geleceklerdir.

Maçlar Bolu Şehir Stadında lastik ayakkabılarla oynanacaktır. Maçlarda 4'er oyuncu değiştirme hakkı olup, kırmızı kart gören sporcu bir daha takımdaki yerini alamayacaktır. Profesyonel ve amatör ligde en azından bir sezon oynamamış ve en aş 6 ay önce o işyerine girmiş olma şartı aranan sporcularda yaş sınırı 38 olarak tespit edilerek 27-30 yaş arasında 2 oyundu oynatabilme kontenjanı tanınmıştır.

30 ar dakikadan iki devre halinde oynanacak olan maçlara Öğretmenler Karması, YSE, Karayolları, Belediye, Koroğlu Sitesi, Vilayet, Filia Makarna, Tüccarlar, Esnaflar, SSK, Deh, Çimento, Orman İşletmesi, Suni Tahta Fabrikası, Fizik Tedavi takımları katılacaktır.

Gaziantepspor'lu taraftarlar «Gaziantepspor yakında gazi kentimizi güldürecek» dediler.

Gaziantep (ABC) — Gaziantepspor'un şampiyonluğuna artık kaçınılmaz olduğuna ve şimdiden Gaziantepspor'a şampiyon görüyle bakıldığını belirterek şunları söylemiştir:

«Şükür kavuşturana. Gaziantepspor yakında gazi kentimizin yüzünü güldürecek. Bize takımımızın yıllardır Birinci Lig'e çıkmaza özlemini duymaktayız. Bu özlem çok kısa zamanda mutlaka giderilecek ve şampiyonluğumuz su tüm yurda duyuradağız.»

Aynı zamanda maç öncesi kendi sahalarında kurban kesici olarak yıllardan beri takımına hizmet eden ve kesttiği kurbanların kanını uğur getirmesi için futbolcularla alınlarına sürem Ali Kirişçi sözlerine devamla şöyle konuşmuştur:

«Eğer Gaziantepspor bu yılı şampiyon olmasa kendi kendıme bıçak atacağım. Takımımın şampiyon olacağına yüzde yüz kanaat getirdiğim için her türlü bahse hazırım.»

KAPİTALİZMİN YENİ GELİŞMELERİ VE ÇELİŞKİLERİ
192 Sayfa 30 TL
N. İnozemtsev
KONUK YAYINLARI
TEMEL DAĞITIM HİZMETİ İETİAL SOK ORHANİSEY İŞHANI NO 8 KAT 1 DA 1 GALATAOĞLU İST
POSTA KUTUSU: 749 İSTANBUL

2. BASIM
MAO'NUN TEORİK GÖRÜŞLERİNİN ELEŞTİRİSİ
M. I. Sladkovski • F. V. Konstantinov
304 sayfa 40 lira
KONUK YAYINLARI
Türkiye Dağıtım TEMEL DAĞITIM Hizmeti İstiklal Sok. Orhaniye İşhanı No 8 Kat 1 Da 1 Galataoğlu İstanbul
P.K. 749 İstanbul

«ÇOCUK YILINDA DÜNYA ÇOCUKLARI»
● Dünyada yaklaşık 156 milyon çocuk gecekondularda yaşıyor.
● Dünyadaki 500 milyon aç insanın yarısını çocuklar oluşturuyor.

SBKP'DE DENEYİMİ VE DEVRİMCİ TEORİ
İç bilim adamının kaleminden
Y. Ya. Yakovlev
KONUK YAYINLARI

SAHİBİ: POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına KEMAL TÜRKLER
YAZIŞLERİ MÜDÜRÜ: AYDIN ŞENESEN
DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd. Şti. Matbaası
Abone kosulları: Yurt İçi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL; Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL; Avrupa uçak fark olarak sayı için 6.50 TL ek ücret alınır
İLAN TARİFESİ: İstanbul Baskısı 100. TL Yayın İlanları 50 TL; Bütün Türkiye ve Avrupa santimi 200 TL

K. ZELINSKI

SOVYET EDEBİYATI

Şu son yıllarda, edebiyat ulusal cumhuriyetlerde ve bölgelerde de büyük gelişme göstermiştir. Burada, yeni yazarların adlarını saymaya bile imkân yok. Sadece adları bile büyük bir cilt tutar.

- 140 -

Yevgeni Yevtuşenko'nun, Yarovlav Smeliakov'un, Boris Stutski'nin, Vladimir Lugovskoy'un ve diğer bazı şairlerin eserlerinde, kişiye tapınmanın sonucu olan bazı olumsuz olayların eleştirisi özel bir keskinlikle yansır.

Aleksandr Tvardovski'nin Ufuktan Daha Uzak adlı uzun şiirinde (1955-1960) Stalin dönemi hakkında ciddi bir tarihsel yargı denemesine girişilmiştir. Şiirin çeşitli bölümlerinde, tıpkı büyük bir nehir gibi, şairin tüm hayatı, çocukluğu, Ural'lara seyahati ve Sibirya'nın ateşleri akar geçer. Yolculuk izlenimlerini, edebiyat sohbetlerini, Sibirya'da elektrik santrallerinde çalışanların çabalarını ve Bratsk'de Angara barajının kuruluşunu izleriz.

«Bir çocukluk arkadaşı» adlı bölüm, sürgün kampından dönen bir eski dostla karşılaşmayı anlatır. Eski dost, yanında muhafız olmadan yürüme alışkanlığına kaybetmiştir. Ama artık özgürdür...

Başlangıçta şiir, halkın yiğit çabalarına, eserlerine hayranlık vurgulanıyla gelişir; yol boyunca rastlanan insanlar anlatılır; bir yandan da eleştirisel öğeler ve mizah öğeleri belirir; yer yer lirik öğelerin ön plana geçtiği görülür ve nihayet Stalin sahneye çıkar. Bu bölüm «Böyle oldu» başlığını taşımaktadır. Şair, Stalin'in tam bir portresini çizer ve Sovyet halkının hayatında son on yılda oynadığı rol üzerine düşünceler geliştirir.

Andrey Platonov da bir ölçüde eleştirisel akıma dahildir. Ama sadece bir ölçüde. Çünkü, yazılarının asıl etkileyici yanı Sovyet yaşamının karanlık yanlarının anlatımında değil, yeteneğinin en iyi belirdiği alan olan insanların acılarını anlatımındadır. Çehov, kahramanlarından biri hakkında, «genel olarak ısdırabı duyup sezmekte» son derece özel bir maharete sahip olduğunu söylerdi. Sergey Yesenin'den sonra, bu yeteneğin en faz la gelişmiş olduğu şair Platonov'dur.

Andrey Platonov mühendislik eğitimi görmüştür. Tulalı bir makinistin oğludur. İlk şiirlerini 1920'lerde yayınlamaya başlamış ama adını ancak 1930'larda ve savaş sırasında duyurmuştur. Ünü yıldan yıla artmıştır. Bugün Platonov ünlü bir şairdir. Hikâyelerinden pek çoğu İngilizceye ve başka dillere çevrilmiştir. Hemingway, Platonov'un kendi üzerinde büyük etkisi olduğunu ve ondan çok şey öğrendiğini söylerdi. Hayatın yaraladığı insana karşı duyulan merhamet, Platonov'da, binlerce saz ve sesin yankılandığı bir senfoni olur. İnsan ısdırabının ve acısının, gökyüzünün görüntüsü, gençlikle hatta güneşle kaynaştığı çeşitli durumlar ve tablolar yaratmakta üstüne yoktur. Üslubu, lirizmin, iğneleyici alayın ve entellektüalizmin birbirine karıştığı garip bir karışımdır. Söz cükleri, sıfatları, cümle yapısını öylesine seçer, ki; okur, olayları ve eşyayı farklı bir gözle yorumlamaya mecbur kalır. Yaratıcılığının tüm gücü ve tüm imkânlarını kullanarak kişiyi, insan olgusu, insanın acıları üzerinde düşünmeye zorlar. Belki de Hemingway'in Platonov'u bu derece beğenmesi bu yüzdendir. Çünkü Hemingway'de de, cesaret, kişilerin dış kabuğundan ibarettir. Bu kabuğun içinde kişinin mutsuzluğu, hatta umutsuzluğu yatar.

Şu son yıllarda, edebiyat ulusal cumhuriyetlerde ve bölgelerde de büyük gelişme göstermiştir. Burada, yeni yazarların adlarını saymaya bile imkân yok. Sadece adları bile büyük bir cilt tutar.

Son yirmi yılda, 25 binden fazla Sovyet yazarının kitapları 60 dile çevrilerek yabancı ülkelerde yayınlandı. Sovyet edebiyat ürünlerinin girmediği, Sovyet edebiyatının fikir ve kişilerini kendi diliyle okuyup öğrenme imkânı olmayan hemen hemen hiç bir ülke kalmamıştır. Hindistan'da Sovyet kitapları, sadece Hindu ve Urdu gibi ana dillerde değil, Bengal, Kanara, Gujrati, Malayalam, Pencabi, Mahrat, Telugu dillerinde de yayınlanmaktadır. Şolohov'un Bir İnsanın Kaderi hikâyesi Orije ve Sengal dillerine bile çevrilmiştir.

Fransa ve diğer bazı ülkelerde, Kazak yazarı Muhtar Uzov'un iki ciltlik Abay'ın Yolu romanı yayınlanmıştır. Bir kapitalist ülkede, eski bir göçebe köylünün, kendi geçmişi konusunda, günümüz Avrupa romanıyla boy ölçüşebilecek eserler yazabileceği düşünülebilir mi? Muhtar Uzov bunu başarmıştır işte. Çağdaş okuru geçen yüzyılın göçebe Kazaklarının ilişkilerinin ve psikolojilerinin dünyasına sokabilmiştir.

Ulusal edebiyatlar gelişirken, savaş sonrasında Sibirya'dan da pek çok yetenekli yazarın çıktığı görülür. Bir zamanlar Sibirya edebiyatı, ünlü Virinya oyununun yazarı Lidya Seyfullina, ve yine aynı derecede ünlü 14-69 Zırhlı Treni adlı oyunun yazarı Vsevolod İvanov ve İkinci Dünya Savaşından sonra, özellikle son 10-15 yılda ortaya çıkan hikâyelerle temsil edilirken, Sibirya bize yeni yazarlar kazandırmıştır. Tümünün ortak özelliği çok genç olmamaları, edebiyat alanına atılalı fazla olmaması ve çeşitli alanlarda büyük pratik deney sahibi olmalarıdır. Örneğin, iç savaşı konu edinen Daurya romanının yazarı Konstantin Sedik, Toprağın Tuzu ve Baba ve Oğul romanlarının yazarı Georgi Markov bunlar arasındadır.

(Devam edecek)

Gençlik ve Toplum

Bugünkü makineli alet işçisinin işi tanınmayacak derecede değişmiştir. Çağdaş mühendislik, makineyle işlemede yüksek bir yetişkinlik gerektiriyor; öte yandan bazı parçalar ve unsurlar gerçekten dev boyutlara sahiptir.

- 41 -

Bu yüzyılın başında, X ışınlarının, doğal radyoaktivitenin elektronun, ışık basıncının ve özel görecelik teorisinin bulunuşu gibi bir dizi büyük atılımla doğa bilimi evriminde yeni bir aşamaya girdi. Bu buluşlardan bazıları, klasik fiziğin geleneksel çerçevesine oturtulamıyordu. Bu durum, doğa bilimcileri arasında belli ölçüde bir kötümserliğin doğmasına yol açtı; bunlardan bazıları, bir bütün olarak bilimde derin bir bunalımın doğacağı yolunda önyargıya varacak kadar ileri gittiler. Oysa, Lenin'in Materyalizm ve Ampirio-Kritisizm adlı eserinde gösterdiği gibi, doğa bilginleri, özgül sorunlardan çok yöntem sorunlarına kafa yoruyorlardı. Diyelektik düşünme yeteneğinden yoksun olan bazı fizikçiler (bunlar büyük ölçüde maddeci felsefeden habersizdirler), maddenin yok oluşunu ilân etmede saçmalık derecesine vardılar. Saldırıya geçen gericiliğin yarattığı inanılmaz derecedeki zor duruma rağmen Lenin, doğa biliminin önemli felsefi yönlerini işlemeye karar verdi. Mach ve izleyicilerinin idealist anlayışlarının ve yanlış yöntemlerinin insanı nereye götürebileceğini gördü. Lenin, bu görüşlerin bir bütün olarak bilimin gelişmesine, daha doğrusu insanın zihinsel yaşamına verebileceği zararı kavramıştı.

Bu felsefi sorunlar, günümüzde de önemini korumuşlardır. Garip gibi görünse de, bilim çevresinin bir kesimi, özellikle genç bilim adamları, bazan felsefi çocukluk belirtileri gösteriyorlar. «Matematikçiler (ya da fizikçiler) olarak, felsefeyle hiç bir ilişkimiz olmayacak.» diyebiliyorlar.

Bununla birlikte, en yetenekli bilim adamları bu fikri kabul etmiyorlar. Sosyalist Çalışma Kahramanı Akademisyen Viktor Gluşov'un belirttiği gibi, «Felsefi incelemeyi kötü bir tercihin belirtisi olarak gören aydınlar kendilerini aldatırlar... Doğru felsefi görüşler ve diyalektiği kullanma yeteneği, bilimsel yaratıcılığın konusunu ve yöntemlerini tanımada çok büyük yardımda bulunur.» Akademisyen, kuşkusuz kendi deneyimlerine dayanarak konuşmaktadır. Bir bilim adamı olarak söyledikleri bizzat uygulamıştır. Ama Gluşov, daha küçük bir öğrenciyken bile, Lenin'in Materyalizm ve Ampirio-kritisizm'ini ve Marksçılığın kurucularının başka birçok yapıtını dikkatle incelemiştir. Bir zaman için filozof olmayı kurmuş, ama sonunda matematikçi olmuştur. Akademisyen Gluşov, Ukrayna Bilimler Akademisi Başkan Yardımcısı ve Sibernetik Enstitüsü Direktörüdür. Gluşov, önde gelen bir matematikçi ve sibernetik uzmanıdır; her iki alanda da bir dizi büyük buluşun sahibidir. Bununla birlikte, Gluşov'un nerede bir filozof olarak ve nerede bir matematikçi olarak yeteneğini ortaya koyduğunu kesinkes saptamak zor olacaktır. Yine de şunu kesinlikli söyleyebiliriz ki, diyalektik açıdan enine boyuna düşünebilme yeteneği, ona, çözümlenemez gibi görünen teorik matematik sorunlarının içinden çıkma olanağı sağlamıştır.

Lenin'in genç kuşaktan isteği -«İncele, incele, incele»- parolası bugün yeni bir boyut ve anlam kazanıyor. Sürekli olarak inceleme, bilginin doruklarına ulaşma zorunluğu, bilimsel-teknik devrimin bir buyruğudur. Doğanın dayattığı karmaşık sorunları çözümleyebilecek yüksek niteliklere sahip genç uzmanlar bilim ve üretim alanına akın etmezlerse, bilim ve üretim duraklayacaktır. Bilimsel bilginin sanayie uygulanması, üretimin başarısı açısından bir zorunluktur; bugün genel olarak kabul edilen budur. Bilim ve teknik büyük bir hızla ilerledikçe, ulusal ekonominin tüm alanlarında, geniş kapsamlı teorik eğitim görmüş uzmanlara duyulan gereksinme de artıyor. Bugün, artık makineli alet işçisinin yanlızca düzenli bir iş ortaya koyabilmesi yeterli değildir. Otomasyon durmadan genişleyen bir çapta uygulandıkça, sanayi girişimleri, tam otomatik donatımı yerleştirip ayarlayacak uzmanlara gereksinme duyuyorlar. Düzenleyicilerin, bir kısmının doğrudan zihinsel çalışma alanına giren çok çeşitli becerilere sahip olmaları gerekiyor. Donatımı, en verimli işleyiş biçiminden herhangi bir sapma göstermeyecek şekilde düzenlemeleri bekleniyor. Ama, tam otomatik bir üretim sürecinde en basit işlemler bile, düzinelerce çalışma biçimlerini kapsarlar. Otomatik donatım, geniş bir elektrik, eleknronik ve hidrolik denetim sistemleri düzenine bağlı olarak işletr; bu yüzden düzenleyicil, hem makineli aletlerin işleyişinin temel ilkelerini, hem de denetim araçlarının daha bilimsel olarak kullanılmasını bilmelidir. Çok çeşitli fizik ve kimya süreçlerini yakından tanımalı ve metalürjide deneyim sahibi olmalıdır.

Bugünkü makineli alet işçisinin işi tanınmayacak derecede değişmiştir. Çağdaş mühendislik, makineyle işlemede yüksek bir yetişkinlik gerektiriyor; öte yandan bazı parçalar ve unsurlar gerçekten dev boyutlara sahiptir. Hele bugünkü makineli alet işçileri, elektronik donatımdan ve ancak uzmanlık eğitimi görmüş olanların işletebilecekleri tam otomatik aygıtlardan yararlanıyorlar.

(Devamı Var)

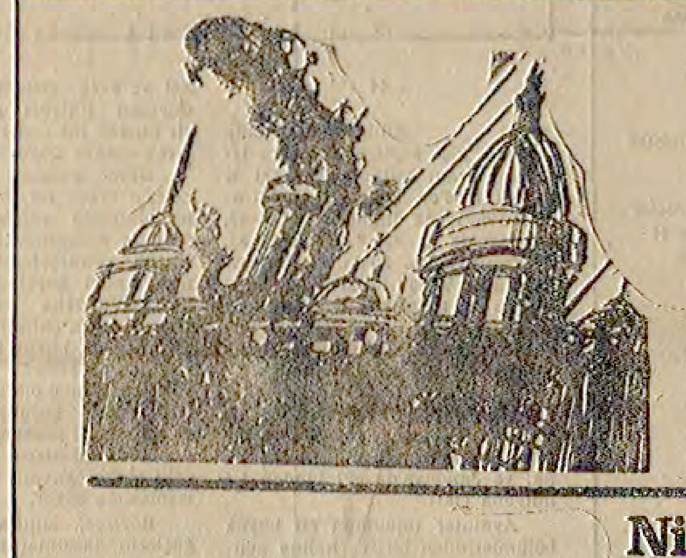

"Teslim Olmayanlar Ölmez"

Nikolai Chukovsky

Ostrosablin, «Ben istemiyorum» diye atıldı. «Ne yararı var? Biz aşağıda oturup dalga geçerken onlar yukarıda uçup savaşacak.» Slava da onunla aynı fikirdeydi. Filonun içine düşürüldüğü durum onu da üzmüştü.

- 116 -

Bir haftalık harekâtta, filonun uzun zaman beklediği yeni on uçaktan sadece altısı kalmıştı. Savaş güçleri yarı yarıya azalmıştı. Lunin ile Yermakov, ümitsizlik için deydiler, çünkü bu duruma bir izah bulamıyorlardı.

Yermakov, «Sen ne dersen de, pilotlar da kabahatli,» dedi. «Ostrosablin, Dziga ve zavallı Lazarovich. Üçü de birinci sınıf pilot değillerdi. Hata uçaklarda olsa, seninki ya da Tatarenko'nunki de alev alabilirdi.»

Oysa Lunin, bu konuda ne ustalığın ne de tecrübenin bir pilota yararlı olacağına inanmıyordu. Birkaç gün sonra haklı olduğu ortaya çıktı.

5

Bütün bunlar Slava'nın gözleri önünde cereyan etmişti. Her harekâtta pilotların havalanışlarını görüyor, sonra dönüşlerinde onları karşılıyordu. Uçağın hemen yanıbaşında pilotların başlarından geçenleri ilk dinleyenlerden biri o oluyordu. Uçaklar havada olduğu zaman Kuznetsov, Dziga ve Ostrosablin ile beraber oturup onların şikâyetlerini dinliyor, elinden geldiği kadar onları teselli etmeğe çalışıyor, onların üzüntülerini paylaşıyordu.

Ve üsse, cephe gerisine yeni malzeme ve eleman almak üzere çekilen Birinci ve Üçüncü Filoların ilkbahardan beri sözünü duydukları yeni Sovyet uçakları ile donatılmış olduğu haberleri gelince, Lunin ve diğer pilotlarla birlikte Slava da alınmıştı, Sicilinden ve ününden ötürü yeniden donatılmak üzere gönderilen İkinci Filoya karşı yapılan bu hareket adil değildi.

İvan Dziga, «onların gök yüzünde görmek isterdim,» dedi.

Ostrosablin, «Ben istemiyorum,» diye atıldı. «Ne yararı var? Biz aşağıda oturup dalga geçerken onlar yukarıda uçup savaşacak.»

Slava da onunla aynı fikirdeydi. Filonun içine düşürüldüğü durum onu da üzmüştü.

Fakat filonun dertlerinin ve üzüntülerinin dışında Slava'nın da kendine özgü sorunları vardı.

Vologda Bölgesinde geçen sakin yaz günlerinden sonra üsse dönen Slava, babasından gelmiş olan bir paket mektup bulmuştu. Uzun bir gecikmeden sonra Vsevolod Andreyevich, Leningrad'da ailesinin başına gelenleri öğrenmişti. Artık karısının ve kayınpederinin ölmüş olduğunu biliyordu. Ülkedeki herkes gibi o da Leningrad'daki feci kıtlığı ve açlığı duymuştu. Çaresiz ve zayıf iki öksüz çocuk, kuşatılmış kentte yabancıların eline kalmış, açlıktan ölüyorlardı. Bu süre içinde kendisi daima hareket halinde olmuştu. Bağlı olduğu alay, yukarı Don'da çarpışıyordu. Hayat güçtü. Bir insanın dayanamayacağı durumlara düşmüş, fakat bir an için bile çocuklarını aklından çıkarmamıştı. Fakat ne yapabilirdi? Onlara nasıl yardım edebilirdi? Sadece mektup yazabilirdi ve onu yaptı.

Uzun gecikmeden sonra Sonya'dan, Slava'nın kenti terkettiğini ve bir hava üssünde pilotlarla birlikte yaşadığını öğrenmişti. Sonya, kardeşinin orada bol yemek yediğini yazıyordu, fakat Vsevolod Andreyevich'in içi yine de rahat değildi. Bir hava üssü, cephenin bir parçası idi ve on iki yaşındaki bir çocuğun cephede yeri yoktu. Vsevolod Andreyevich, o sırada kocasının çalıştığı fabrika ile birlikte Harkov'dan Sibirya'ya götürülen orta yaşlı, evli bir akrabası ile temas etmişti. Kendi çocukları da olan kadın, Slava'yı yanına almayı kabul etmişti. Andreyevich, oğlu Leningrad'dan çıkınca oraya gitmesine karar vermişti.

Sonya'dan Viava'yı yanlarına alan pilotların askeri posta numaralarını öğrenmiş ve önce Slava'ya, sonra da alay komiserine, yani Yermakov'a yazmıştı. Komisere oğlunu açlıktan kurtardığı ve ona iyi baktığı için teşekkür ediyor, Slava'nın Sibirya'ya gönderilmesi konusunda kendisine yardımcı olmasını rica ediyordu.

Başından itibaren Yermakov da, Lunin gibi küçük çocuğu sevmiş, hatta onu epeyce şımartmıştı. Bu nedenle babasının mektupları geldiğinde, ne yapacağına karar veremedi. Slava'dan ayrılmak istemiyordu. Hatta bunu gerekli de görmüyordu. Örneğin, Slava'nın sağlık durumu iyiydi. Alayda epeyi toparlamıştı. Üsse geldiğinde bir deri bir kemik olan çocuğun yanakları şişdi tombul ve pespembeydi. Yermakov, onun üsteki varlığının alay için de yararlı olduğuna inanıyordu. Pilotların morali üzerinde büyük etkisi vardı. Onu gördükler mi, yüzleri aydınlanıyor, onunla konuşurken şakalar yapıp kahkahalar atıyorlardı. Mektubu okurken, Slava'nın teyzesine küfür edip durdu. Açlıktan kurtardıkları, giydirdikleri, besledikleri çocuğu ellerinden almağa ne hakkı vardı?

Öte yandan, baba babaydı. Bunun da hakkını vermek gerekti. Üstelik, bir yıldan beri savaşın içinde olan bir birliğin görevinin çocuk büyütmek olmadığını da hatırlamak gerekti. En önemlisi, Slava'nın yaşıtlarının okulda oluşuydu ve cephede okul yoktu.

Bu son iddia, Yermakov'a göre, en güçlüsü idi. Çocuğu üsse getirdiklerinde, okumağa değil beslenmeğe ihtiyacı vardı. Şimdi ise güçlüydü ve öğrenimini tamamlayabilirdi. Zaten bir yıl kaybetmişti. Bir yıl daha kaybetmesi doğru olmazdı. Fakat öğrenimine nerede devam edebilirdi? Ancak teyzesinin yanında.

Slava, Yermakov'un söyledikleri kadar babasının mektuplarından da bu planı öğrenmişti. Sibirya'ya gönderileceğini her duyuşta içi korku ve nefretle doluyordu. Teyzesine gitmesi, Lunin'den, pilotlardan ve uzun süredir kendisine evi gibi gelen alaydan ebediyen ayrılması demekti. Kendisini büyük bir tehlikenin içinde görüyordu.

Fakat birden üsse Lunin'in yanan uçağından düşman mevzilerinin gerisine atladığı ve İlya Tatarenko'nun da kayıp olduğu haberi gelince kendi sorunlarını unutuverdi.

Olay, Sinyavino yakınlarındaki Alman topçu bataryalarını susturmak için giden Stormoviklere refakat sırasında meydana geldi. Uçaklar, Almanların şiddetli ateşi ile karşılaştılar. Lunin, bu ateşe önem vermiyordu, çünkü kendi küçük uçağının iyi bir hedef teşkil etmediğini biliyordu. Manevralar yaparak patlayan fişekleri ya ardından ya da yan tarafından bırakıyordu.

(Devam Edecek)

Güvenlik konseyinin Rodezya sorunu üzerine hemen toplanması istendi

New York, (A.A.) — Birleşmiş Milletler Afrika grubu, BM Güvenlik Konseyi'nin Güney Rodezya'daki son gelişmeleri incelemek üzere ivedi olarak toplanmasını istemiştir.

Güvenlik Konseyi Başkanı Ole Algard'a (Norveç) gönderilen mesaj, Fildişi Kıyısı Daimi İşler Görevlisi François Sangaret tarafından imzalanmıştır. Fildişi Kıyısı Nisan ayı boyunca Afrika grubuna başkanlık etmiştir.

Güvenlik Konseyi üyelerinin bu önerge ile ilgili olarak bu sabah toplanacağı ve konseyin Rodezya'daki son olayları görüşmek üzere önümüzdeki hafta başında bir toplantı yapacağı açıklanmıştır.

Esad: "Mısır-İsrail anlaşması barış sağlamaktan uzaktır,,

Şam (A.A.) — Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad, Mısır-İsrail antlaşmasının barışı sağlamaktan uzak olduğunu ve imzalayanları teçrit etmekten başka işe yaramadığını savunmuştur.

Esad «Monte Carlo» Radyo İstasyonuna ve Arap Dergisi «El Müstakbel»e verdiği demeçte Başkan Sedat'ı «Ruhunu şeytana satmakla ve İsrail'in koruyuculuğuna sığınmakla» suçlamıştır.

Esat Filistin halkına haklarını vermek ve Araplar arasındaki dayanışmayı güçlendirmek için çalışacaklarını söyledi.

Herşeyden önce 1967'de İsrail tarafından işgal edilen toprakları geri almak ve Filistin halkına yasal haklarını vermek için çalışacaklarını ve bunun için Araplar arasındaki dayanışmayı kuvvetlendirerek askeri hazırlıklarını tamamlayacaklarını söyleyen Esad, BM'den yetkisini kullanmasını istemiştir.

Suriye Devlet Başkanı ayrıca, Lübnan birliklerinin Güney-Lübnan'a girmesi gerektiğini vurgulayarak, bu durumda iki olasılığın bulunduğunu, Saad Haddad'ın birlikleriyle ya da İsrail askerlerinin saldırısıyla karşılaşacaklarını ve böylece Dünya Kamuoyunun Güney-Lübnan da bir İsrail işgalinin varolduğunu anlayacağını söylemiştir.

(Devamı 8. Sayfada)

FKO: Orta Doğunun yanlız petrol değil, barut fıçısı da olduğu bilinmelidir.

Mexico, (A.A.) — Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ)'nün iki üyesi, Ahmet Abdülrahman ve Mahmut Derviş Meksika'da yaptıkları açıklamada, Batı'nın, Ortadoğu'nun yalnızca petrol değil aynı zamanda bir barut fıçısı olduğunu bilmesi gerektiğini söylemişlerdir.

Meksika Komünist Partisinin «Muhalefet» gazetesini desteklemek üzere her yıl düzenlediği festival dolayısıyla Meksika'ya davet edilen FKÖ temsilcileri, İsrail'in laik ve demokratik bir devlet haline getirilmesi yolunda bir tez ileri sürmüşler, bu ülke içinde müslümanlarla yahudi ve hıristiyanların barış içinde birlikte yaşamalarını önermişlerdir.

Temsilciler ayrıca, İsrail'in Nikaragua'daki Somoza yönetimine silah satışını protesto ederek, Sandinista Kurtuluş Cephesini tümüyle desteklediklerini açıklamışlardır.

FKÖ, İRAN ŞAHINI KAÇIRMAYI PLANLIYOR

Filistin Kurtuluş Örgütünün Tahran temsilcisi Hani El Hasan'ın İran'da yayımlanan haftalık «Civan»a verdiği demece göre, FKÖ sürgündeki İran Şahını kaçırmayı planlamaktadır.

«El Hasan,» Şahın kaçırılması için talimatı şubat ayında gerçekleşen devrimden hemen sonra İran'ı zi-

(Devamı 3. Sayfa'da)

Tanzanya askerleri Kampala caddelerinde görülüyor. (Foto: ABC)

Uganda'nın Kenya'dan ekonomik yardım olacağı bildiriliyor.

Nairobi, (ABC) — Yeni Uganda yönetiminin Kenya'dan ekonomik yardım alacağı bildirilmektedir. Kenya'nın bu konuda hayli olumlu bir tutum takınması üzerine iki ülkenin liderleri arasında başlayan görüşmeler, Kenya Dışişleri Bakanı Munuya Kalyaki'nin «kardeş Uganda'ya her türlü yardımı yapmaya hazırız» şeklindeki açıklaması ile sonuçlanmıştır. Bilindiği gibi, İdi Amin 8 yıllık yönetimi sırasında, başta komşu ülkeler olmak üzere bir çok Afrika ülkelerinin desteğini yitirmişti. Ekonomisi çok zorlu günler geçiren Uganda'nın, tek başına bu dönemi atlatması bir çok siyasal gözlemci tarafından olanaksız olarak gösterilmektedir.

Öte yandan, Tanzanya askerleri ile yıllar önce ülkelerinden kaçıp giden göçmen askerlerin dönüşünden sonra, Uganda'da gündelik yaşamın giderek normale döndüğü belirtilmektedir. İşyerlerinin yavaş yavaş açıldığı, özellikle Kampala'da meydana gelen hasarın onarıldığı ifade edilmektedir.

Amerikan petrol şirketlerinin kârları aşırı bir şekilde artıyor.

New York (A.A.) — ABD'de dördüncü en büyük petrol şirketi olan «Standard Oil Of California» bu yılın ilk üç ayında kâr oranının % 43'e yakın bir artış gösterdiğini açıklamış, daha küçük bir şirket olan «Amerada Hess Corp», ise kazancının bir yıl önceki aynı döneme kıyasla üç katına çıktığını bildirmiştir.

Açıklamalar, artan dünya petrol fiyatlarının petrol şirketlerine büyük kâr sağladığı haberlerini doğrulamaktadır.

«Standard Oil Of California» kazancının 1978'in ilk üç ayında 243 milyon dolar iken 1979'un ilk üç ayında 347 milyon dolara yükseldiğini açıklamıştır. Söz konusu dönemde İran petrolünün dünya piyasalarından çekilmesi petrol fiyatlarının baş döndürücü artışına yol açmıştır.

Merkezi New York'ta olan «Amerika Hess» şirketi ise bu yılın ilk üç ayında kazancının bir yıl öncesine kıyasla 32,3 milyon dolardan 115,6 milyon dolara çıktığını bildirmiştir. Amerada Hess petrol şirketleri arasında 16.cı sırayı almaktadır.

Amerada Hess dünya ça-

(Devamı 8. Sayfada)

BUGÜNKÜ AFGANİSTAN

V. Baykov,
M. Podkliyuçkinov
APN Muhabirleri

(Dünden Devam)

Geçen yılın Temmuz ayında Devrim Konseyi 6 No.lu kararname onayladı, bu kararname ile tüm köylülerin toprak ağalarına olan borçları iptal edildi. Kararname çok uzun süre boyunduruk altındaki hayattan ne az ne de çok, tam 11.500.000 insanı, yani köy halkının % 80'ini tamamen kurtardı.

Aynı zamanda karşılıklı yardım ve toprağın ortak işlenmesi için Tarım Kooperatifleri için fonların kurulması kanunu yürürlüğe girdi. Tüm aracıların keyf çatmasına son geldi, bunlar tarımsal ürünün satın alınmasında köylüyü insafsızca soyarlardı. Bunların yerine Devlet Satınalma merkezleri kuruldu, sabit alım-satım fiatları saptandı. Tarım bankası köylüye, gereke ndemirbaşın elde edilmesi, tohum, kimyasal gübrenin tedariki için kredi vermeğe başladı.

Ve nitekim, bu yıl Ocak ayında, Devrim Konseyince onaylanan 3 No.lu kararname yürürlüğe girdi bu kararname köylülerin nice nice kuşağının hayallerini gerçekleştiriyordu: toprak reformu, ülkenin politik hayatında hemen en önemli yere geçti.

Reformdan önce gerekli örgütlenme hazırlıkları yapıldı. Köylere ve nahiyelere Demokratik Halk Partisinin aktivistleri gönderildi. Onlar her köyde reformu uygulayacak yerel komisyonları kurdu. Sürülen toprakların her köşesi, kararname ile saptanan toprak mülkiyetinin azamisini geçen bütün topraklar hesaba katıldı, bir hektardan on hektara kadar, toprağın verimliliği derecesine göre. Hiç toprağı olmayan ve az topraklı köylü, ırgat, göçebelere toprak dağıtıldı.

Reformun ilk adımları Güney vilayetlerinde atıldı. Afganistanın bir tarım merkezi olan Nungarhar vilayeti valiis K. Bahamuddin bize şunları anlattı:

Toprağı olmayan ve az topraklı köylüye bedelsiz olarak toprak bağlanmasını kanıtlayan belgelerin dağıtılması, her köyde çok heyecanlı, unutulmaz birer olaydı.

Tarım Bakanlığının verilerine göre, Cumhuriyette bugüne kadar topyekûn 1.100.000 cerip (1 cerip 0,2 hektara eşittir) toprak dağıtıldı, bu toprak 100,000'den fazla köy ailesi arasında paylaşıldı. Yapılan hesaplara göre toplam olarak 800.000 köy ailesine daha toprak verilecek. Şimdi, reformun güney, batı ve kuzey bölgelerine yayılmasından sonra, toprak reformunun son etabına geçildi: toprağın Merkez (Orta) ve Doğu vilayetlerinde dağıtılması. Bazı yerlerde köylü hemen kollektif çalışmayı kararlaştırıyor. Bugünden birçok vilayette örneğin Kandagar'da, Tahar'da, Zabul'da, Logar ve başka yerlerde kooperatifler kurulmuştur.

Geri kalmışlığın ve karacehaletin köklü bir şekilde ortadan kaldırılmasına geçilmeden, yeni hayata doğru ilerleme düşünülemez. Halk İktidarı Afgan kadınının aktif hayatından uzak tutulması için çekilen seddin ortadan kaldırılması için gereken tedbirler alıyor. Bugün kadına tanınan haklar erkeklere verilenlere eşittir. Gelinin satın alınması için ödenen başlık parası ya da kalım yasaklandı, kadının rüştüne ermeden evlenmesi yasaklandı.

Halkın cehaletten kurtarılması kolay çözümlenemeyen bir sorundur. Devrimden önce reşit yaşta olan halkın % 90'ı okumak yazmak bilmezdi ve çocukların yalnız % 30'u okula gidiyordu. Parti ve hükümet şu sloganı açıkladı: «Herkes sıra başına!»

(Devamı 8. Sayfada)

DIŞ BASINDA YORUMLAR

Sovyet müslümanlar barış uğruna mücadele ediyor.

Bu Nisan günlerinde uluslararası barış taraftarlarının 1. dünya kongresinin 30. jübilesi kutlanıyor. Bu kongre barış taraftarlarının evrensel hareketinin başlangıcı olmuştur ve o gün, bugün, uluslararası güvenliğin kökleşmesi yolunda en güncel sorunların çözümlenmesine önemli katkılarda bulunmaktadır. Bu hareketin gücü ve otoritesi, geniş temsili karakterindedir. Dünya barışının korunması platformunda türlü ülkelerin politik partileri, toplumsal örgütleri ve tanınmış devlet adamları işbirliği yapmaktadır, bunda onların toplumsal sistemleri hiç bir rol oynamıyor.

Sovyet müslümanlarının barış taraftarlarının hareketine katılması hakkında APN muhabirine SSCB Avrupa kesiminin ve Sibirya müslümanlarının Diyanet İşleri İdaresi kurulu üyesi Moskova büyük camiinin imam hatibi Ahmetziyan Mustafin şunları anlattı:

— Sovyet müslümanları barış ulusların baha biçilmez varlığı olarak kabul ederler. Anayurtlarının barış içinde gelişmesi, SSCB'nin bütün haklarını haiz dindarların önünde maddi ve manevi düzeyinin sürekli yükselmesi olanaklarını açıyor. Bunun için müslüman olan din adamları vaizlerinde cemaatı Sovyet devletinin daha fazla gelişmesi için vicdanen çalışmağa davet eder, Sovyet devletinin uluslararası arenada barışçıl politikasını yürüttüğünü anlatır.

SSCB'nin bütün ruhani idareleri ve din adamları dinadr kişileri ile gerçek dostluk içinde yaşamaları, yeryüzünde bütün vicdanlı dürüst insanlarla dayanışmaları barış ve adalet ideallerine hizmet etmelerini istiyor ve onları bu şekilde yetiştiriyor. Sovyet halkının barış uğruna mücadele etmesi çerçevesi dahilinde, SSCB'de İslam dini müritleri dünya barış konseyine katılarak, uluslararası güvenlik ve bölgelerin kendi aralarındaki ihtilafların çözümlenmesi uğruna açılan kampanyalara da yardımcı oluyorlar. Tehlikeli silahlanma yarışlarına karşı, emperyalizmin ve yeni sömürgecilerin saldırılarına karşı girişimlerde bulunuyorlar.

Sovyetler Birliğinin müslüman organizasyonları, İslam ve başka dinden olan ruhani örgütlerle işbirliğine de büyük önem vermektedir. Bununla ilgili olarak 1977 yılında Moskova'da düzenlenmiş, «Din adamları sağlam barış, silahsızlanma ve halklar arasında adaletli davranış uğruna» sloganı altındaki dünya barış konferansı bu harekette özel bir yer almıştı. Buna 107 ülke temsilcisi katılmış. Bu konferansta, en önemli rapor okuyan Orta Asya ve Kazakistanın Müslüman Diyanet İşleri Başkanı müftü Ziyauddin Han İbn İşan Babahanov, din adamlarının insan toplumunun hümanizasyonu için büyük sorumluluk taşıdıklarına işaret etmiş, buna yeryüzündeki barışın kaderi bağlı olduğunu belirtmişti.

Bu konferansta iki nihai belge onaylandı, birincisi «Dünyanın tüm devletlerine ve hükümetlerine çağırı» ve ikincisi de «Tüm dünyanın din adamlarına ve dindarlarına çağırı» idi, bunlarda gezegeninimizin maddi ve insanlardan oluşan kaynakların yalnız iyilik, yapıcı faaliyet, insanlığın refahı uğruna kullanılması isteniliyordu. bununla uluslarası arenadaki ilişkilerin barış ve adalet içinde gelişeceğine de işaret ediliyordu.

Saldırı ve toprakların işgali görüş açısından, Sovyet müslümanları Yakın Doğu ihtilafın ayarlanması sorununa yaklaşıyor. SSCB'deki İslam dininin müritleri arap uluslarından yanadır, onların işgal edilmiş topraklarının iadesi yolundaki haklı mücadelelerinin destekliyor, Filistin halkının asla sarsılamaz anayurduna sahip olma hakkını, kendi kaderlerini bizzat tayin etme hakkı ve kendi ulusal devletinin kurulması haklarını da kesinlikle destekliyorlar. Kudüs'ün İsrael siyonistlerine bağlanmasına karşı öfkeli seslerini yükseltenlere katılıyorlar. Tüm ilerici dünya kamuoyu gibi, Sovyet müslümanları da Mısır-İsrael arasındaki ayrıcalı ve ABD'nin idaresi altındaki anlaşmasına karşı protesto ederler, bunun Yakın Doğu ihtilaflarından başka yerlere saptığına inanıyorlar.

Arap halkları ile dayanışma havası içinde, Yakın Doğu'da adaletli bir barışın kurulması talepleri ile geçti Sovyet Orta Asyasındaki 1970, 1973, 1974 ve 1976 uluslararası konferansları. Bu konferanslar Sovyet müslümanlarının inisiyatifi üzerine düzenlenmişti, Sovyet müslümanları Arap din kardeşlerine yalnız manevi değil, bir de Sovyet barış fonundan maddi yardımlarda bulunuyorlar, bu fona, ruhani idareler gönüllü tebebrrülerde bulunuyor.

İmam-Hatib sözlerine son verirken bir de şunları ekledi:

«Sovyet müslümanlarının ve müslüman örgütlerinin bu asil faaliyetinin arap ülkelerde minnettarlar toplanıp, üstün bir şekilde değerlendiriliyor, bunu bilmek insanı çok memnun ediyor. İsam tarihinin çok büyük bir önem taşıyan, hicri 1400 yılının yaklaşımına işaret eden Ahmedziyan Mustafin, APN muhabirlerine Sovyet müslümanlarının şanlı 30. jübilesini kutlamak üzere olan dünya barış taraftarlarının hareketine son derece faal bir şekilde katılmaları için ellerinden gelen herşey yapmağa azimli olduklarını özellikle vurguladı.

İnsanlığın mutluluğu uğruna

«Barış taraftarlarının hareketi ilk adımlarından beri XX. yüzyılın ilk yarısından kalma, anti-emperyalist ve anti-faşist hareketlerinin en iyi geleneklerinin selefi olduğunu açıklamıştır. diyor İzvestiya gazetesinde Dünya Barış Konseyi Başkanı Romes Çandra, dünya barış hareketi yanlılarının ilk dünya kongresinin 30. jübilesi münasebetiyle. Bu kongre 20-25 Nisan 1949 günü Paris'te düzenlenmişti.

Bu barış hareketinin otuz yıllık tarihinin tüm etaplarında, harekete en büyük katkıda bulunan SSCB idi. Sovyet temsilcilerinin kampanyalarda, forumlarda, kısaca Dünya Barış Konseyinin tüm organizasyonlarına katılması, bunlara özel bir ağırlık ve önem kazandırıyordu. SSCB'nin barış programının gerçekleştirilmesi, Sosyalist Dostluk Birliğine giren ülkelerin ve genellikle tüm barışsever güçlerin eylemi, uluslararası gerilimin yumuşamasını, dünyadaki politik iklimının ıslahını temin etmiştir.

Bugünkü ortamda bazı zorluklar müşahade ediliyorsa, bunların nedeni emperyalistlerle kol kola Pakin yöneticilerinin olumsuz eylemde bulunmalarıdır. Onlar NATO'nun daha da güçlü bir hale getirilmesi taraftarıdır, hepsi de Batılı büyük devletlerin askeri cephanelerinin bundan sonra da sürekli artışını destekliyor.

Romes Çandra bu yabısını bitirirken, barış taraftarlarının dördüncü onyıllık döneminin de sağlam bir barış, silahsızlanma ve detantın kökleştirilmesi, uğruna sürdürülen mücadelesine yeni yeni başarılar dilemektedir.

Eski 500 ve 100 liralık banknotlar tedavülden kalkıyor

Ankara (A.A.) — Eski tip 50 liralıkla, bin liralık banknotların, 7 Mayıs Pazartesi gününden itibaren tedavülden çekileceği açıklanmıştır.

T.C. Merkez Bankası'ndan yapılan açıklamaya göre, piyasadan çekilecek eski tip 50 ve bin liralık bankontlar, 7 Mayıs Çarşamba gününden sonra, 7 Mayıs 1980 günü akşamına kadar bir yıl re ile zorunlu olarak tedavülde kalacaklardır.

Konuyla ilgili olarak yapılan açıklamada, tedavülden çekilmesi kararlaştırılan söz konusu banknotların «Yasal zaman aşımı müddeti sonu 7 Mayıs 1989 günü akşamına kadar, 9 yıl daha, Merkez Bankası gişelerinde, Merkez Bankası bulunmayan yerlerde ise Ziraat Bankası gişelerinde değiştirilebilecektir» belirtilmiştir.

Tedavülden çekilmesi kararlaştırılan 50 ve bin liralık eski banknotlar, 8 Mayıs 1989 sabahından itibaren kıymetlerini tamamen yitirmiş olacaklardır.

Merkez Bankası'nın yaptığı açıklamaya göre tedavülden çekilmeleri kararlaştırılan banknotlar şunlardır:

1 Aralık 1951, 2 Şubat 1953, 15 Ekim 1956, 1 Ekim 1957, 15 Şubat 1960, 1 Haziran 1964 ve 2 Ağustos 1971 de tedavüle çıkarılan 50 liralıklar, 15 Nisan 1953 tarihinde tedavüle konan bin liralık banknotlar.

1962 yılında yaptırılan, ancak şimdi yıkılmaya terkedilen kurşun madeni tesisleri görülüyor.

Simav'da milyonlar harcanarak yaptırılan kurşun madeni tesisleri yıkılmaya terk edildi

Kütahya, (ABC) — Erdal İnönü'nün de ortak olduğu bir şirket tarafından Simav'ın akbaldır mevkiinde 1962 yılında milyonlarca lira harcanılarak yaptırılan kurşun madeni tesisleri yıkılmağa terk edilmiştir.

1962 yılında devletten de milyonlarca lira kredi temin edilerek yaptırılan kurşun madeni tesislerinin tümünün kapatıldığı ve tesislerin yıkılma durumuyla baş başa kaldığı belirtilmektedir.

Bu durumu gören ilçe sakinleri «Savurganlık böyle mi önlenecek? Bir şirket tarafından bu tesisler yaptırıldığında yeni iş sahası açılıyor diye sevinmiştik. Fakat ne yazık ki, bu tesislerin çalışması kısa sürdü. Tesislerin kapatılmasıyla birlikte binaların tümünün yıkılmağa terk edildiğini görüyor çok üzülüyoruz. Milyonlarca liraya yaptırılan bu tesislerin böyle yıkılmağa terk edilmesi milyonlarca liralık milli servetimizin heder olduğunu bizlere ispat ediyor» şeklinde konuşmaktadırlar.

Bu tesislere harcanan paranın daha iyi bir şekilde değerlendirilmesiyle, ilçeye daha yararlı işlerin yapılabileceğini de söyleyen Simavlı yurttaşlar «Bir sente muhtaç olan devletimiz niçin böyle milyonlarca lira verilip yaptırılan tesislerin yıkılmaya terk edilmesine ses çıkarmıyor. Bu tesislere harcanan parayla daha yararlı işler yapılabilirdi. En azından dar gelirli yurttaşlar için konut inşa ettirilir, ilçedeki konut sıkıntısı bir ölçüde önlenebilirdi» demişlerdir.

16. uluslararası Efes Festivali dün açıldı

Ankara (A.A.) — Uluslararası nitelikteki 16. Efes Festivali, dün Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun'un yaptığı bir konuşma ile açılmıştır.

Turizm ve Tanıtma Bakanlığından alınan bilgiye göre, 16. Uluslararası Efes Festivali, kültür, el sanatları sergisi ve folklor gösterilerine sahne olacaktır. Festival sırasında, turistik değerdeki el sanatlarının yozlaşmasını önlemek amacı ile, Türk el sanatları örneklerini yansıtan bir sergi de açılacaktır. Ayrıca bilim adamlarının katılacağı turizm konulu bir sempozyum yapılacaktır.

FESTİVAL 9 GÜN SÜRECEK

Ülkemizin ve özellikle Efes yöresinin doğal, tarihi güzelliklerini, kültürünü sergilemek amacı ile 1963 yılında yapılmaya başlanan Efes Festivali, Romanya Cumhurbaşkanı Çavuşesku'nun bir folklor ekibi göndermesiyle uluslararası bir nitelik kazanmış ve bu niteliğini daha sonraki yıllarda sürdürmüştür. Ayrıca Meryem Ana Kabrinin bu yörede bulunması da festivali yabancılar için daha çekici bir hale getirmiştir. 9 gün sürecek olan Efes Festivali 6 Mayıs 1979 Pazar günü sona erecektir.

TURİZM MEVSİMİ VAN'DA AÇILACAK

1979 yılı Turizm Mevsimi Mayıs ayının ikinci haftası içerisinde 100 yataklı Van Oteli temelinin, Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun tarafından atılması sırasında, bu ilde açılacaktır.

Turizm ve Tanıtma Bakanlığınca geliştirilen ve Doğu Anadolu'daki tur güzergâhları üzerinde oluşturulacak zincir tesisler projesinin ikinci adımı olan Van Oteli, göl kenarında 25 bin metrekarelik bir alan üzerinde kurulacaktır. Otelde yaz-kış yararlanılabilecek bir yüzme havuzu, bir seminer salonu 100 kişilik kafetarya, 130 kişilik lokanta ve plaj tesisleri yer alacaktır.

Hatırlanacağı üzere, Zincir Tesisler Projesinin ilk adımı, 1978 sonbaharında temeli atılan 450 yataklı Ürgüp Otel-Motel tesisleri ile başlatılmıştı. Tur güzergâhları üzerindeki Niğde Aksaray Sultan Hanı, Çeşme Kanuni Kervansarayı, Diyarbakır Deliller Hanı gibi tarihi konaklama yerlerinin restorasyon projeleri yakında tamamlanacak ve bu zincire katılacaktır.

İstanbul'un çöpleri için Dünya Sağlık Teşkilatı ile ortak çalışma yapılıyor

İstanbul (A.A.) — İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil, Birleşmiş Milletler Dünya Sağlık Teşkilatı ile İstanbul'un çöplerinin toplanması ve değerlendirilmesi konusunda bir çalışma başlatıldığını, çöp toplama sorununun bilimsel olarak incelenip bir rapor haline getirileceğini belirtmiş, 14 ayda tamamlanacak olan projenin toplama, taşıma ve yoketme sistemlerini kapsayacağını bildirmiştir.

İstanbul Belediyeler Birliği ile dün bir toplantı yapan İstanbul Belediye Başkanı Kotil, kent temizliği için hazırlanan proje ve bu projenin uygulanması ile ilgili bilgi vermiştir.

Çöp sorununu disipline etmeden temizlik konusuna bir çözüm getirilemeyeceğini kaydeden Belediye Başkanı Kotil, özellikle sanayi artıklarının, kent yaşamındaki olumsuz etkilerini anlatmış, «Bir yandan da sanayii disipline etmek zorundayız. Eğer bu başıbozukluk sürüp giderse bir kaç yıl sonra denizlerimizde tek bir balık yaşayamayacaktır» demiştir.

Artıkların toplanması ve değerlendirme konusunda Birleşmiş Milletler Dünya Sağlık Teşkilatı ile ortak bir çalışma başlatıldığını, sorunun bilimsel olarak incelenip bir rapor hazırlanacağını kaydeden Belediye Başkanı Kotil, bu amaçla Dünya Sağlık Teşkilatının belediyeye 300 bin dolarlık bağışta bulunduğunu açıklamıştır. Fizibilite raporunun hazırlanması için bir büro oluşturulduğunu ve 14 ayda tamamlanacak projenin toplama, taşıma ve yoketme sistemlerini kapsayacağını söylemiştir.

Çalışmaların tamamlanmasından sonra projenin uygulanmasını, Dünya Bankasının finanse edeceğini açıklayan Belediye Başkanı Aytekin Kotil, öngörülen tesislerin Türkiye'de imali için kuruluş çalışmalarına başlanacağını da sözlerine eklemiştir.

Bir haftada 112 esnaf ve müesseseye ceza yazıldı

İstanbul (A.A.) — İstanbul Belediyesi Ekonomik Denetleme Kurulu tarafından son bir hafta içinde 685 müessese denetimden geçirilmiş, 112 esnaf ve müessese hakkında cezai işlem uygulanmıştır.

İlam tarifelere uymayan, etiketsiz mal satan, fatura bulundurmayan, sağlık cüzdansız işçi çalıştıran, genel temizliğe uymayan, dükkânlarının önünü, halkın geçimini engelleyecek biçimde kapatan, eksik gramajda ekmek üreten ve pazarlıksız satış yasasına uymayan 112 esnaf ve müesseden 18 ile ile dört gün arasında kapama cezası verilmiştir.

te yandan belediye denetimlerinde kır gazinoları, çay bahçeleri gibi müesseseler de halktan tarife dışında para alınmasını önlemek amacı ile müşterilerin görebileceği yerlere tarife asılması da zorunlu tutulmuştur.

«ÇOCUK YILI»NDA DÜNYA ÇOCUKLARI

- Dünyada yaklaşık 156 milyon çocuk gecekondularda yaşıyor.
- Dünyadaki 500 milyon aç insanın yarısını çocuklar oluşturuyor.
- ABD'de 18 yaşın altındaki çocukları yaklaşık % 40'ı asgari standartların altındaki konutlarda yaşıyor.
- 275 bin boş konutun olduğu Fransa'nın başkenti Paris'te 250 bin ailenin yaklaşık 500 bin çocuğu kötü koşullar içinde yaşıyor.

DÜNYA BARIŞ KONSEYİNİN BERLİN OLAĞANÜSTÜ KURULTAYI

- 1 -

SUNUŞ

2 - 5 - 1979 tarihinde Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin başkenti Berlin'de Dünya Barış Konseyi'nin Olağanüstü Kurultayı toplandı.

1948 Ağustosunda Polonya'nın Vrotslav kentinde toplanan Barışı Savunan Aydınların Dünya Kongresi'nde uluslararası bir barış hareketi oluşturulması önerisi yapılmıştır. Bu öneri bir seneden kısa bir sürede hayata geçirilerek 1949 Nisanında Birinci Dünya Barış Kongresi aynı anda Paris ve Prag'da (Fransız hükümeti delegelere vize vermediği için) toplanmıştı. Kasım 1950'de Varşova'da toplanan İkinci Dünya Barış Kongresinde ise Dünya Barış Hareketi sürekli bir örgütlü yapıya kavuşturularak Dünya Barış Konseyi kurulmuş ve başkanlığa Prof. Federik Jolyo - Küri seçilmişti. Bugün başkanlığını Romeş Şandra'nın yaptığı ve 130 ülkenin ulusal barış hareketlerinin, politik partilerinin, sendika, gençlik, kadın, din, kültür örgütlerinin temsil edildiği Dünya Barış Konseyi; barış, uluslararası güvenlik, yumuşama, bağımsızlık, dayanışma ve toplumsal ilerleme için çalışan gelmiş geçmiş en geniş ve güçlü uluslararası harekettir. Nazım Hikmet, Pablo Neruda, Pablo Picassi, Salvador Allande, Amilker Kabral, Patris Lumumba gibi nice barışsever Dünya Barış Konseyi için çalışmıştır.

Dünya barışseverlerini bir örgüt çatısı altında toplayan Dünya Barış Konseyi, dünyada kalıcı ve adil bir barışın kurulmasının bugün önünde duran çetin sorunların üstesinden gelmeğe yetkin bir örgüt olduğunu Berlin Olağanüstü Kurultayı ile bir kez daha güçlü bir biçimde kanıtladı. İran halkı, Filistin halkı, Vietnam ve Kamboçya halkları ile dayanışma gibi güncel sorunların da ele alındığı Kurultayın çalışmalarının odak noktası yumuşama ve silahsızlanma konusu oldu. Kurultayın sonunda silahsızlanma için yapılan ve oybirliği ile kabul edilen «Çağrı»nın tam metnini burada yayınlıyoruz.

Dünya Barış Hareketinin çok önemli bir platformu olan Berlin Olağanüstü Kurultayı Türkiye Barış Hareketinin gelişmesindeki büyük bir aşamayı da simgeledi. 1977 Nisanında kurulan ve ülkemizde «Nötron Bombasına Hayır Kampanyası», «Helsinki Nihai Senedi ve Türkiye Ulusal Konferansı», Türkiye çapında yığınsal 1 Eylül Dünya Barış Günleri ve Nazım Hikmet'i Anma Toplantıları, «Ortadoğu ve Balkanlarda, Ekonomik, Kültürel, Teknik İşbirliği Uluslararası Konferansı» hazırlıkları gibi eylemleri gerçekleştiren Türkiye Barış Derneği bu kurultayda iki yıllık kuruluş döneminde sürdürmüş olduğu başarılı gelişmenin sonucu olan Dünya Barış Hareketindeki hak ettiği saygın yeri aldı.

Berlin Kurultayında Türkiye Barış Derneği'nin kurucularından, yöneticilerinden, üyelerinden 22 kişi, Barış Derneği Genel Başkanı Emekli Büyükelçi Mahmut Dikerdem, Barış Derneği Genel Sekreteri Avukat Enis Coşkun, Barış Derneği Merkez Yürütme Kurulu üyesi Reha İsvan, Barış Derneği Merkez Yürütme Kurulu Üyesi Maden-İş Başkan Vekili Mehmet Karaca, Barış Derneği Merkez Yürütme Kurulu üyesi Dr. Bedir Aydemir, İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın, Maden - İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler, Barış Derneği Yönetim Kurulu üyelerinden Türk Tabibler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Dr. Erdal Atabek, İstanbul Milletvekili Metin Tüzün, Ankara Milletvekili Erol Saraçoğlu, Bank - Sen Genel Başkanı Metin Denizmen, Prof. Metin Özek, İlerici Kadınlar Derneği Genel Sekreteri Zülal Kılıç, Görsel Sanatçılar Derneği Başkanı Ressam Orhan Taylan, İstanbul Barosu Başkan Vekili Müşir Kaya Canpolat, Türkiye Yazarlar Sendikası Yönetim Kurulu üyesi Ataol Behramoğlu, Sine - Sen Genel Sekreteri Aktris Semra Özdamar, Gazeteci Hüseyin Baş, Ayşe Bilge Dicleli, Sendikacı Cemal Kıral ve Barış Derneği üyelerinden İlerici Gençler Derneği Genel Başkanı Ahmet Muhtar Söküdü ve Tisan Genel Sekreteri Yönetmen Ali Taygun Dünya Barış Konseyi üyeliğine kabul edildi. Böylece Türkiye Barış Hareketi Dünya Barış Konseyi içinde en geniş biçimde temsil edilen ülkelerden biri konumuna geldi. Gene bu Kurultayda Türkiye, Dünya Barış Konseyinin Kültür, İnsan Hakları, Parlamenterler, Sendikalar daimi komitelerine seçildi. Arap Halkları ile Dayanışma için Dünya Kongresinin Roma Hazırlık Toplantısında Dünya Barış Konseyi'ni temsil eden delegasyon'da Mısır, Hindistan, DAC, Finlandiya ile birlikte Türkiye'de görev aldı.

Kurultay'da Türkiye'den davet edilmiş olan heyet etkin bir çalışma gösterdi. Barış Derneği Genel Başkanı Mahmut Dikerdem'in Genel Kurula hitaben yaptığı konuşma büyük ilgi gördü. DAC televizyon haberlerinde yer aldı. Bunun yanı sıra Barış Derneği Merkez Yürütme Kurulu üyesi Mehmet Karaca Sendikalar Uzman Komisyonunda bir konuşma yaptı. Mehmet Karaca'nın Dünya Sendikalar Federasyonunun çağrısı üzerine toplanacak olan Sendikalar Dünya Silahsızlanma Kongresine hazırlık olacak uluslararası toplantılardan birinin, Türkiye'de yapılması önerisi olumlu karşılandı. Barış Derneği, Uluslararası Güvenlik Komisyonu Başkanı Ayşe Bilge Dicleli Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Plenyumunda bir konuşma yaptı, ayrıca komisyonun Silahsızlanma propogandası konusundaki bir raporunu sundu. Kurultayda Türkiye'deki Barış ve Demokrasi savaşımı üzerine de özel bir toplantı yapıldı ve dayanışma için oybirliği ile bir karar alındı. Bu broşürde Genel Başkan Mahmut Dikerdem'in konuşmasının tam metnini, Türkiye ile ilgili kararı ve Bilge Dicleli'nin konuşmasının ve sunduğu rapor'un özetlerini yayınlıyoruz.

DÜNYA BARIŞ KONSEYİ OLAĞANÜSTÜ KURULTAYINDA BARIŞ DERNEĞİ BAŞKANI MAHMUT DİKERDEM'İN GENEL KURULA HİTABEN YAPTIĞI KONUŞMANIN TAM METNİ

Sayın Başkan, Dünya Barış Konseyinin saygıdeğer üyeleri,

Dünya Barış Konseyi Genel Kurulunda Türkiye Barış Derneği adına ilk kez söz almaktan onur ve kıvanç duyuyorum. Konsey toplantısına ev sahipliği yapan Demokratik Alman Cumhuriyeti Barış Komitesini bu mükemmel organizasyondan ötürü içtenlikle kutlar, kendilerine ve barışsever DAC halkının sıcak konukseverliğine hararetli teşekkürlerimizi sunarım.

Dünya Barış Konseyinin bu toplantısı dünya barışını derinden etkileyecek nitelikteki olayların birbirini izlediği bir döneme rastlamıştı. Yaşadığımız günleri, dünya barış güçleriyle halklara âdil ve kalıcı bir barışı çok gören çevreler arasındaki çatışmanın keskinleşme ve kesin bir sonuca yönelme aşaması olarak tanımlayabiliriz.

(Devam Edecek)

SÖZLÜK

KADERCİLİK:

Doğadaki ve toplumdaki tüm süreçlerin, üstün bir güç tarafından tanrı, kader zorunluk vb. önceden belirlenmiş olduğunu ve bunlar üzerinde insanın herhangi bir etkisi olamadan, bu süreçlerin yol alıp gittiğini ileri süren felsefi görüşe verilen ad..

Kadercilik, felsefe tarihinde çeşitli kılıklara bürünmüştür; bu kılıklar içinde, idealist ve dinsel görünüş taşıyanlar bulunduğu gibi, maddeci olanlar da görülmüştür. Mekanikçi maddecilik, rastlantı... yadsınıp zorunluk'un mutlaklaştırılması, insanın denetlenemeyen zorunluğa kader diye boyun eğmesine yol açar. Diyalektik maddecilik, nesnel gelişme yasası ile bilinçli eylem arasındaki, özgürlük ile zorunluk arasındaki bağıntıyı diyalektik açıdan kavrayarak, hem kaderciliği, hem de bunun karşısında yer alan iradecilik'i aşmıştır.

KAMULAŞTIRMA:

Üretim araçları üzerindeki kapitalist mülkiyetin sosyalist devrim süreci içinde, toplumsal mülkiyet'e dönüştürülmesi, yani mülkiyet ilişkileri'nin temelden değiştirilmesi..

Üretim araçları üzerindeki kapitalist özel mülkiyete son verilmesi, üretimin toplumsal karakteri ile, sahip-çıkmanın özel mülkiyete dayalı kapitalist biçimi arasındaki uzlaşmaz çelişkiyi ortadan kaldırır. Böylece üretim güçlerinin karakteri ile üretim ilişkilerinin karakteri arasında uyum sağlanmış olur. Üretim ilişkilerinin üretim güçlerinin karakterine uygunluğu yasası). Kamulaştırmanın biçimleri örneğin tazminatlı kamulaştırma ya da tazminatsız kamulaştırma ve uygulamanın hızı, mevcut tarihsel koşullara bağlıdır; ancak, üretim araçları üzerindeki özel kapitalist mülkiyit kamulaştırılmadan ve bu mülkiyet toplumsal mülkiyete dönüştürülmeden, sosyalist toplumun kurulması olanaksızdır., İşte, yalnızca bu açıdan bakıldığında bile, bu zoruniuk, devrimci sosyalist bir politikanın, tüm burjuva ve sosyal-demokrat reform politikalarından tartışmasız ayırdedilmesini sağlayan ölçüttür. Tarihsel açıdan bakıldığında, kapitalist sınıfın üretim araçlarının kamulaştırılması, aslında «mülksüzleştirenlerin mülksüzleştirilmesi anlamını taşır» (Marks). Çünkü kapitalist mülkiyet, küçük mal üreticilerinin ve serbest rekabette yenik düşen cılız sermaye sahiplerinin ellerindeki mülkiyetin, geniş ölçüde onlardan alınmasıyla doğmuş bir mülkiyettir.

RADYOLAR

TRT-1

05.00 Açılış
05.05 Türküler, Şarkılar
06.00 Kısa Haberler
02.02 Günaydın
07.30 Haberler
09.00 Kısa Haberler
09.02 Gençlikle Gelen
10.00 Kısa Haberler
10.02 Tatil Sabahı
12.0 Kısa Haberler
12.0 Radyo Tiyatrosu
13.00 Haberler
13.20 Hafif Müzik
15.00 Kısa Haberler
15.01 Spor-Magazin
17.00 Kısa Haberler
19.00 Haberler
20.15 Ocakbaşı
20.35 Türküler Geçidi
21.00 Kısa Haberler
21.02 Dinleyici İstekleri
21.30 Spor Dergisi
22.00 Kısa Haberler
22.02 Türk Halk Müziği
22.30 Sizin Seçtikleriniz
23.00 Haberler
23.10 Türküler Geçidi
23.30 Bizden Sesler
24.00 Kısa Haberler
00.02 Sevilen Eserler
00.55 Günün Haberleri
01.00 Program ve Kapanış

TRT-2

08.00 Açılış
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Pazar Sohbeti
09.10 Şarkılar
09.40 Türküler Geçidi
10.00 Çocuğun Dünyası
11.00 Erkekler Topluluğu
11.50 Kadınlar Topluluğu
12.15 Klâsik Koro
13.00 Haberler
13.15 Çeşitli Klâsik Müzik
13.30 Küçük Koro
14.00 Gülmece Dünyası
14.20 Türküler Geçidi
14.40 Şarkılar
15.00 Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası
16.30 Şarkılar ve Saz Eser.
17.00 Türküler
17.15 Geçmişten Bugüne Senfonik Müzik
18.30 Yurttan Sesler
19.00 Haberler
19.30 Haftanın Olayı
20.00 Ses ve Saz Dünyamız
20.30 Açık Oturum
21.30 Diskoteğimizden
22.00 Solistlerden Seçmeler
22.30 Türküler ve Oyun H.
23.00 Caz Dünyasından
23.30 Haberler
23.30 Haberler
23.35 Saz Eserleri
23.55 Program ve Kapanış

TRT-3

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.00 Türkçe Haberler
09.03 Müzik Şöleni
10.00 Unutulmayanlar
11.00 Ünlü Yorumcular
11.30 Müzik Magazin
12.30 Türkçe Haberler
12.33 İngilizce Haberler
12.36 Viyolonsel Soloları
13.00 Sizin Seçtikleriniz
14.00 Müzik Söyleşileri
14.30 Pazardan Pazara
15.30 Sizlerle 45 Dakika
16.15 Müzik Panoraması
17.00 Türkçe Haberler
17.03 İngilizce Haberler
17.06 Çay Saati
18.00 Dünya Radyolarından
19.00 Caz Müziği
19.45 Saz Eserleri
20.00 Rönesans Müziği
20.30 Plak Albümlerinden
21.30 Dünya Şarkı Söylü.
22.00 Türkçe Haberler
22.03 İngilizce Haberler
22.06 Gecenin Getirdikleri
23.00 Ses Ustaları
24.00 Saman Yolu
01.00 Kapanış

TELEVİZYON

11.00 Tatil Sineması
Başsız Süvari
Yön.: Vladimir Venstok
Oyn.: L. Savalyeva - Oleg Videv
12.30 Tele Pazar - Tele Maç
13.20 Türk Sanat Müziği
13.50 Konut Sorunu (5)
14.25 Pazar Stüdyosu
16.40 Mini Magazin
17.00 Spor Dünyası
19.30 Isırgan Otu (1)
20.00 Tatlı Kahramanlar
20.30 HABERLER
21.15 Beş Dakika
21.20 Saz Eserleri
21.25 Belgesel
22.10 Sanat Dünyası
22.35 Klâsik Müzik
23.10 HABERLER

Eylemde ve Gerçekte HUKUKUN PAYI

> Bu noktanın üzerinde ısrarla durmakta yarar vardır; çünkü 1956'da kişilerin putlaştırılması olayının suçlanması ve özellikle daha sonra Çin Halk Cumhuriyetinde olayların aldığı şekil aslında ciddi ve temelli düşüncelere yol açmış olmakla birlikte, yer yer rejimin özünü hedef alan sorular da ortaya atılmıştır.

- 25 -

Bundan kastedilen, maddi yönden sabit sayılan eylem ile bu eyleme yol açmış olan, onun maddi determinantlarını teşkil eden çeşitli psiko-sosyal koşullar arasındaki doğru ilişkinin de maddi bir olay gibi saptanmasıdır.

Aynı maddi gerçek nosyonu sadece davanın olaylarına değil (suçluluğun ispatı, bir borcun veya bir zararın ispatı), yargılama giderlerine de uygulanır (bir tebligatın gerçekten yapıldığının ispatı, vb.).

Maddi gerçek nosyonu bu bakımdan burjuva legalitesinin kabul ettiği karinelerle tam bir tezat teşkil eder.

Gerçekçilik, ilerleme, yaratıcı demokrasi

Bu sadece teorik ve tek yanlı bir görüş müdür? Böyle bir soru pekâlâ sorulabilir. Nitekim, bilgince zihinsel kontrüksiyonlar yapmaktan daha kolay bir yoktur, ve her iki sistemde de, tamamen iradeci, egzeejtik (şerhe dayanan) bir hukuk literatürü vardır ki, bütün kaygısı kanun koyucunun görüşlerinin veya hukukun ideal prensiplerinin ne kadar ahenkli olduğunu göstermekten ibarettir.

Hukukçu boşluk içinde çalışmaz, belirli bir gerçek içinde, belirli sıcaklık ve basınç koşulları altında çalışır... İster bir ilkenin ister yasal bir iradenin tahlili biçiminde olsun, beşeri bir ilim olan hukuk, bilimsel bir incelemenin konusu olabilmek için, sadece yasanın uyguladığı ilkeyi veya ifade ettiği iradeyi değil, direnmelerden veya iktidar sahiplerinin tutumundan ileri gelebilecek bozulmalarını da dikkate almak zorundadır.

Kapitalist rejimde bu bozulmaların nasıl meydana geldiğini daha önce gördük. Sosyalist Devletin bunlardan masun kalmadığını da di temelleri tasfiye edilmiş. Başlıca seçenek kapitalizm veya sosyalizm olduğuna göre, kapitalizmin mad gördük. sosyalizmin başarıları elle tutulur biçimde yerleşmiş olduğuna göre, sosyalist legalitenin ihlâlleri sosyalizmi yeniden tartışma konusu haline getirmiştir.

Fakat ilerlemeyi frenlemiş, hatta sürecin gelişmesinde ağır sonuçlarla yüklü su götürmez bir gecikmeye sebebiyet vermiştir.

Sosyalizmin yeniden «yörüngesine oturtulması» kolay ve sarsıntısız olmamıştır. Nazik bir operasyondu bu. Kaldı ki, siyasi davalardan bazıları, yüklenilen suç ile verilen ceza arasındaki nispetsizlik yüzünden olsun, savunma olanaklarına getirilen kısıtlamalar yüzünden olsun, hatta yapılan suçlamaların niteliği bakımından olsun, ilân edilen ilkelere ters düştüğü izlenimini de yaratmış olabilir.

Ama yine de, 1917 ile 1967 arasında geçen sürenin heyeti mecmuasını ele alacak olursak, sosyalizmin ilerleme sürecinin, sarsıntılar geçirmiş ve ara sıra geri tepmiş olsa da, oldukça sürekli bir seyir izlediğini söyleyebiliriz.

Sosyalizmin bilimsel karakteri ve yanılmazlık

Bütün bunlar sosyalizmin üstünlüğünü ve bu üstünlüğün bilimsel temilini çürütmez.

Tersine, bu üstünlüğün bilimsel kaynaklarının önemini belirtir.

Bu noktanın üzerinde ısrarla durmakta yarar vardır; çünkü 1956'da kişlerin putlaştırılması olayının suçlanması ve özellikle daha sonra Çin Halk Cumhuriyetinde olayların aldığı şekil aslında ciddi ve temelli düşüncelere yol açmış olmakla birlikte, yer yer rejimin özünü hedef alan sorular da ortaya atılmıştır.

Bunları şöyle özetleyebiliriz:

Lenin'in ölümünden sonra ve Stalin'in ölümüne kadar, sosyalist Devlet Stalin'in tanrılaştırılmasına dayanmıştır, Çin'de ise Mao tanrılaştırılmıştır. Sovyetler Birliğinde, Stalin'in ölümünden bu yana, artık tanrılaştırma yoktur, fakat revizyonizm ve ampirizme kayılmış ve sosyal-demokrasiye yaklaşılmıştır. Sosyalist Devlet, teorik planda, herhangi bir iktidar sahibinin tanrılaştırılmasını gerektirmez; ancak bu adeta kaçınılmaz bir eğilim gibi görünmektedir, çünkü Marksizmin bilimsel bir savdan çıkardığı katı sonuçlar ister istemez gerçeğin umulmadık taşına başını çarpmaktadır ve buna karşı korunmak için böyle bir tanrılaştırmayı sığınmaktan başka çare yoktur.

Diğer bir söyleyişle, Marksizm ya bilimsellik iddiasından vazgeçmeye (ki sözde Sovyet revizyonizmi bunu yapmıştır) ya da dogmatizmin bataklığı içinde donmaya mahkûmdur.

(Devamı var)

Kapitalizmin Günümüzdeki Yeni Gelişmeleri ve Çelişkileri

> Birçok sanayileşmiş ülkede, bazı işçi kesimleri gerekli genel eğitimden yoksun oldukları ve üretim teknolojisinde ve örgütlenmesinde durmaksızın oluşan değişmelere hızla uyum sağlama yeteneğinde olmadıkları için iş bulamıyorlar.

- 44 -

Zihinsel çalışmada yeralan kişi sayısının toplam işgücüne oranı ABD'de 1940'daki % 31'den, 1966'da % 45'e çıktı: bu oran 1960'larda İngiltere'de % 45, Japonya'da % 33, FAC'nde % 31, ve Fransa'da % 30'du. Bugün, çalışanların % 25'i bilim adamı, mühendis ve teknisyen olan sanayiler (petrol-rafineri sanayi gibi) vardır. Öğrenciler toplumsal yapının önemli bir öğesi haline geldiler. Nitekim, öğrenci ABD'de 1950 deki 3,2 milyondan 1970'de 8,8 milyona; Fransa'da 139 binden 699 bine; İtalya'da 145 binden 617 bine; ve Japonya'da 391 binden 1,4 milyona çıktı.

Aydınlar toplumun en büyük bölümlerinden birisi haline geliyor. Aynı zamanda, aydınların kökeninde de önemli değişmeler oldu: Bugün aydınlar, sadece burjuvaziden gelen kişlerden değil, orta sınıfa ve işçi sınıfına mensup kişilerden de oluşuyor. Önemli olan, aydınların muazzam sayıssl artışına, başlıca aydın gruplarının toplumdaki yerlerinde birçoğunu işçi sınıfına yakınlaştıran değişmelerin eşlik etmesidir. Aydınlar topluluğu, çoğu zaman maddi koşulları sanayi işçilerinden daha iyi olmayan mühendislerden ve teknik adamlardan, ücretliler... oluşuyor.

Aydınların büyük bir bölümü arasında kapitalist sisteme karşı artan bir hoşnutsuzluk, bilimin militarist amaçlar için kullanılmasına ve tüm sosyal yaşama karşı bir protesto ve temel demokratik reformlara olan gereksinmeye inanç görülüyor. Sonuç olarak, işçi sınıfı ile aydınların eylem birliğinin önkoşulları genişliyor. Birçok ülkedeki komünist partileri, kol ve kafa emeğinin ittifakına duyulan ihtiyacı programlarının en önemli maddelerinden birisi olarak ortaya koydular.

Bütün gelişmiş kapitalist ülkelerin ortak bir özelliği, hizmetler alanında çalışan kentli orta dilimler kesimindeki hızlı artıştır. Küçük müteşebbisler topluluğunun maddi koşulları vasıflı işçininkinden daha kötüdür: düşük kazanç, uzun çalışma saatleri, yüksek vergiler, büyük işletmelere bağımlılık ve gelecek güvencesinin yokluğu. Sonuç olarak ,orta dilimlerin varlık koşulları, üretimdeki ve toplumsal yaşamdaki yerleri bu kesimleri tekellerin egemenliğindeki sosyo-ekonomik sistemle anlaşmazlığa itiyor.

Böylece, sınıfların, toplumsal güçlerin durumlarında birçok yeni gelişmeler buluyoruz. Burjuva ideolokları ve politikacıları, kapitalist ülkelerde toplumsal eşitsizlikle belirginleşen eski toplumsal ilişkilerin yerini «hümanist» ilişkilere ve bir «refah toplumunda» «toplumsal uzlaşma»ya bıraktığını ileri sürerek, bu gelişmenin, içinde sınıf ayrılıklarının ortadan kaldırıldığı bir süreç olduğunu kanıtlamaya çalışıyorlar. Burjuva propagandası, bilimsel-teknik devrimin yoksulluğun ve yarına güvencesizliğin ortadan kaldırıldığı «gelir devrimine» yolaçtığını ileri sürüyor. Fakat, gerçekler tümüyle farklıdır.

Tabiidir ki, ileri kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfının bugünkü maddi koşulları birkaç aylık öncesiyle karşılaştırıldığında, önemli değişmelerin yeraldığı görülür. Gerçekte, işgücünün değeri arttığı için bu gelişme kaçınılmazdı. Bilimsel-teknik devrimin, ... anlarının genel eğitim düzeyi ..., mesleki eğitiminden, beu... ve özellikle manevi ve psikolojik durumundan çok önemli talepleri vardır ve bütün bunlar işgücünün yeniden üretiminin asgari maliyetini büyük ölçüde arttırma eğilimini taşımaktadırlar. Bu işe, doğal olarak, ücretlerin artırılmasını gerektiriyor.

Emeğin üretkenliğindeki artış gerçek ücretlerdeki artışı çok geride bıraktı: ABD'de resmi verilere göre, 1960'dan 1971'e kadar gerçek ücretler yüzde 16, emek üretkenliği yüzde 46 artış gösterdiler. Aynı dönemde, işçi başına üretkenlik (katma-değer olarak) Japonya'da iki katından fazlasına yükseldi; sanayideki çıktı (işsaati başına) ücretlerden, FAC'da yüzde 30, İngiltere'de imalat sanayiinde yüzde 40 daha hızlı arttı.

Emekçiler, dönemsel ekonomik gelişme, depresyonlar, bunalımlar, enflasyon ve artan vergiler gibi hepsi de yaşam pahalılığını hızla yükselten kapitalizme özgü olguların ...nuçlarının yükünü her zaman hissediyorlar.

Çok yüksek fiyatlar, en kötü etkilerini içinde kadın ve genç insan sayısının özellikle fazla olduğu düşük gelir kategorisine dahil emekçi kitleleri üzerinde yapıyorlar. İleri kapitalist ülkelerde, kadınların eşit işe karşılık aldıkları para hâlâ erkeklerin aldıklarından daha az ve bu, tekellerin ek kazançları için çok gerekli bir kaynak.

İşsizlik çok şiddetli bir sosyo-ekonomik sorun olmaya devam ediyor. İlk aşamasında (yeni sanayilerin ortaya çıkması ve hızla gelişmesiyle bağlantılı olarak) işsizlikte bir azalma yaratan bilimsel- teknik devrim, 1960'ların ikinci yarısında ve 1970'lerin başında soruna yeni bir tıkanıklık getirdi. Nitekim, 1971 ortasında, çok yetersiz resmi verilere göre, sadece beş ülkede (ABD, İngiltere, Fransa, İtalya, Japonya) sekiz milyonun üstünde tam işsiz vardı.

Kapitalizm koşullarında, yaygınlaşan ve gelişen —en çok, gerekli eğitimi ve ustalığı olmayan gençleri ve büyük hıza ayakuyduramayan yaşlı işçileri etkileyen— otomasyon işsizliği artıyor. 40-45 yaşına gelen insanlar, tekelci sermayenin onlara dayattığı üretim koşulları ve üretimin hızı yüzünden kendilerini bedensel ve moral olarak yıpranmış ve emek pazarından sürülmüş buluyorlar. Bu, milyonlarca aileyi etkileyen bir trajedidir.

Birçok sanayileşmiş ülkede, bazı işçi kesimleri gerekli genel eğitimden yoksun oldukları ve üretim teknolojisinde ve örgütlenmesinde durmaksızın oluşan değişmelere hızla uyum sağlama yeteneğinde olmadıkları için iş bulamıyorlar. Bu, bilimsel ve teknik ilerlemenin, emekçi halkın becerisinden ve eğitiminden daha hızlı artan gerekleri ile kapitalist ülkelerin belirgin özelliği yüzünden toplumsal ve sınıfsal engellerle dolu genel ve mesleki eğitim arasında keskin bir çelişki yaratıyor.

(Devam Edecek)